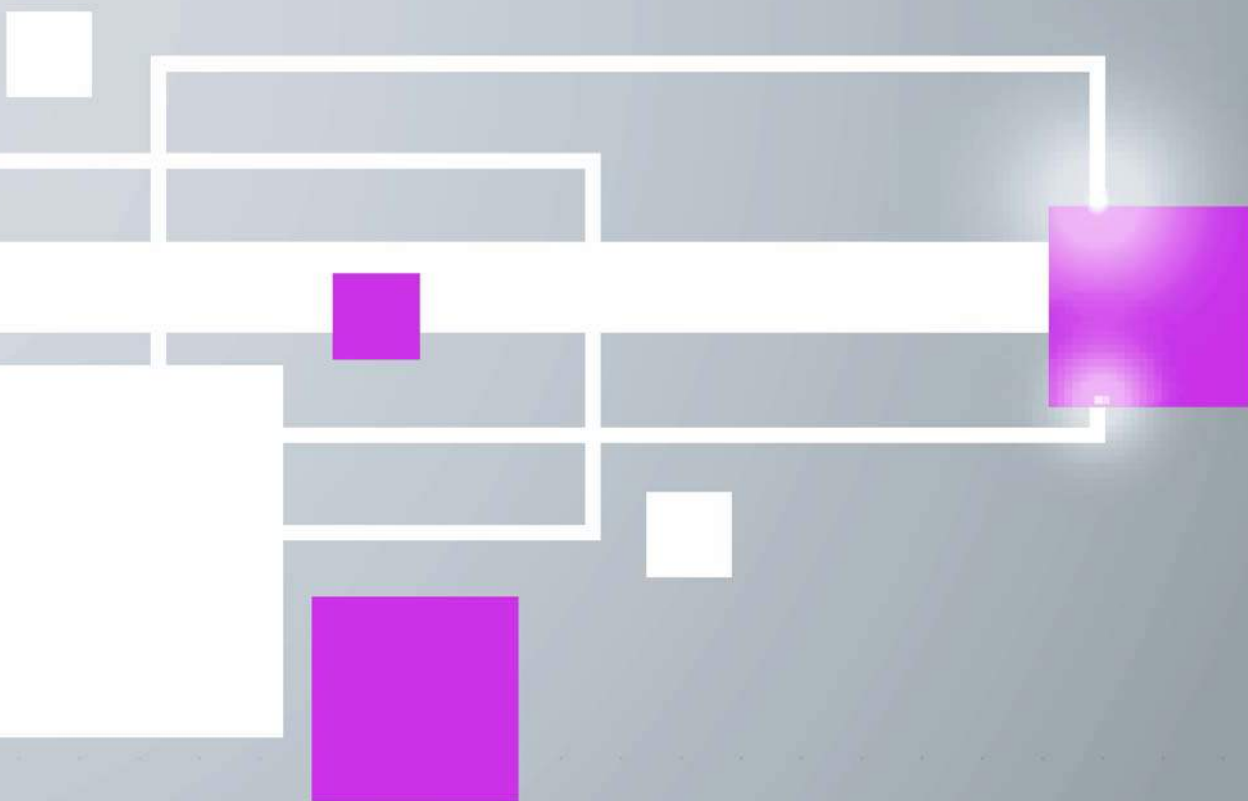

ФОНДАЦИЈА
ЗА РАЗВОЈ НА
ПОКАПНАТА
ЗАЕДНИЦА

АНАЛИЗА

НА ПРАКТИКИТЕ ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВА
ЗА ЗДРУЖЕНИЈА ОД ОПШТИНСКИТЕ БУЏЕТИ
ВО РЕГИОНИТЕ ШТИП, КИЧЕВО, ДЕБАР И БИТОЛА

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ФОНДАЦИЈА
ОПНТВОРЕНО
СОЦИЕТУПШТСТВО
МАКЕДОНИЈА

Оваа публикација е овозможена со поддршка од американскиот народ преку Агенцијата за меѓународен развој на САД (УСАИД) во рамките на Проектот на УСАИД за граѓанско општество. Содржината на публикацијата е одговорност на авторите и не ги изразува ставовите на УСАИД или на Владата на Соединетите Американски Држави.

Наслов на публикацијата:

Анализа на практиките за распределба на средства за здруженија од општинските буџети во регионите Штип, Кичево, Дебар, Битола

Издавач:

Фондација за развој на локалната заедница – Штип

Автори:

Виолета Ничева Тиквешанска

Елизабета Ристеска

Шуип Марку

Дејан Додовски

Лектор:

Виолета Карагунова

Превод на албански јазик:

Лилјана Марку

Дизајн и печатење:

Мотив плус – Штип

Тираж: 500

Штип, 2014

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

336.14:352(497.7)
352.073.52(497.7)

АНАЛИЗА на практиките за распределба на средства за здруженија од општинските буџети во регионите Штип, Кичево, Дебар и Битола / [Виолета Ничева Тиквешанска и др. ; превод на албански јазик Лилјана Марку]. - Штип : Фондација за развој на локалната заедница =Shtip : Fondacioni për zhvillimin e bashkësisë lokale, 2014. - 45 стр. : табели ; 21 см

Содржи и:
Analiza e praktikave për ndarjen e mjetve për shquatat prej buhjetit të komunave në rajonet e Shtipit, Kërçovës, Dibrës, Manastirit

ISBN 978-608-65237-8-7

1. Ничева Тиквешанска, Виолета [автор]

а) Локална самоуправа - Буџети - Распределба на средства - Штип б)

Локална самоуправа - Буџети - Распределба на средства - Кичево в)

Локална самоуправа - Буџети - Распределба на средства - Дебар г)

Локална самоуправа - Буџети - Распределба на средства - Битола

COBISS.MK-ID 96533258

1. Вовед

Овој документ ги содржи резултатите од истражувањето за распределбата и искористеноста на средствата за здруженијата од општините од буџетската ставка – Трансфер до НВО од општинските буџети за 2012 и 2013 година во 15 општини во Република Македонија: Штип, Карбинци, Кочани, Чешиново – Облешево, Кичево (заедно со придадените општини Зајас, Осломеј, Другово и Вранештица), Пласница, Македонски Брод, Дебар, Маврово – Ростуша, Центар Жупа, Струга, Битола, Могила, Новаци и Демир Хисар).

Целта на оваа анализа е да се нагласи фактот дека одржливоста на здруженијата и транспарентноста и отчетноста во трошењето на јавните пари од страна на здруженијата не треба, едноставно, да се остави на волјата на локалните власти.

Овој документ го аргументира површниот пристап на локалните власти во планирањето и распределбата на средства за локалните здруженија.

Во анализата се идентификувани голем број прашања во врска со состојбата со финансиските и буџетските практики на ЕЛС за распределба на средства за здруженијата кои можат да се подобрат.

2. Методологија

Во периодот јануари-март 2014 година, Фондацијата за развој на локалната заедница – Штип, Центарот за одржлив развој на заедницата – Дебар, Центарот за развој на заедницата – Кичево и Младинскиот културен центар – Битола, собираа податоци за утврдување на состојбата со финансиските и буџетските практики на ЕЛС за распределба на средства за здруженијата за 2012 година и 2013 година во 15¹ општини во Република Македонија: Штип, Карбинци, Кочани, Чешиново – Облешево, Кичево (заедно со придадените општини Зајас, Осломеј, Другово, Вранештица)², Пласница, Македонски Брод, Дебар, Маврово – Ростуша, Центар Жупа, Струга, Битола, Могила, Новаци, Демир Хисар.

Изборот на општините е направен според основните карактеристики на општините: регион, големина, урбани/рурални и етничката застапеност на населението.

Во четирите региони (Штип, Кичево, Дебар и Битола) собирањето на податоците го спроведуваа 4 локални координатори, според претходно изготвен прашалник на дефинирани прашања и утврден план за имплементација.

Собирањето на податоците се одвиваше преку контакти со градоначалниците, средби со вработените во администрацијата задолжени за соработка со здруженија и одделенијата за финансирање и буџет и правно-нормативни работи. Податоците се собираа и преку увид во документите на општините (буџет и завршна сметка) според Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, преку користење на законски дефинираните барања.

Со цел да се утврди состојбата на финансиските и буџетските практики на општините за распределба на средствата, како и за да се утврдат предизвиците во процедурите, добиените податоци се однесуваат на планирани и трансферирани средства од ставката Трансфери до здруженија од општинските буџети како и процентот на средствата кои се планирани и трансферирани во однос на вкупниот буџет по општини; просечната висина на доделените средства на здруженијата, начинот на распределба на средствата (јавен конкурс, пишани критериуми); областите на делување на здруженијата.

Податоците³, собрани од општините, се дистрибуирани до локални здруженија од четирите региони (Штип, Кичево, Дебар и Битола). Коментарите, заклучоците и препораките од здруженијата се инкорпорирани во документот.

¹ Односно 19 општини, со придадените општини Зајас, Осломеј, Другово и Вранештица во регионот Кичево.

² Податоците за Општините Зајас, Осломеј, Другово, Вранештица се однесуваат за 2012 година и јануари-април 2013 година, односно до нивното присоединување кон Кичево.

³ Детални податоци за општините се презентирани во Прилозите 1 и 2 во рамки на публикацијата.

3. Анализа

Од податоците, презентирани во оваа публикација, е видно дека општините годишно буџетираат средства во ставката Трансфер до НВО од општинскиот буџет. Меѓутоа, постои разлика помеѓу планираните средства и реалните трансфери до здруженијата (Табела бр.5). Ова укажува дека општините оваа буџетска ставка ја чуваат како осигурување со кое се покриваат други трошоци и при првиот ребаланс на буџетот оваа ставка секогаш се намалува.

Податокот дека помалку од 1% од буџетот на општините опфатени со анализата е трансфериран на здруженија, покажува дека интересот на општините за соработка со здруженијата околу важни прашања, кои се однесуваат на подобрување на условите за живот во општината, сè уште не е на задоволително ниво и здруженијата не се категоризираат како значајни актери и долгорочни партнери во процесот на развојот на заедницата од страна на Единиците на локалната самоуправа.

Во 2013 година општините трансферирале помалку средства на здруженијата, отколку во 2012 година (Табела бр.4). Ова се поврзува со одржувањето на локалните избори во 2013, односно промена во составот на избраните советници и градоначалници на кои очигледно поддршката за здруженијата од општинскиот буџет не им е приоритет, ниту, пак, предизвик за зголемување на ставката и унапредување на соработката со граѓанскиот сектор во заедницата.

Податокот дека просечната висина на грантовите од општините за здруженија се движи во интервал од 10 000,00 до 50 000,00 МКД (Табела бр.6) покажува дека општините доделуваат средства за поддршка на здруженијата за краткорочни активности или поддршка за одреден настан или акција и немаат стратешка определба за долгорочна соработка.

Најголем број на грантови од општинските буџети има доделено на здруженија кои делуваат во областа на културата и уметноста, демократијата и човековите права како и поддршка за оперативни трошоци на здруженијата (Табела бр.7). Само 4 општини направиле трансфер до здруженија од други ставки во општинскиот буџет. Вкупниот износ (во 2012 и 2013) на сите трансфери од други ставки изнесува 502 135,00 МКД. Меѓутоа, во ниедна општина не постои трансфер на надлежности од општината до здруженијата. Иако повеќето општини доделуваат средства од ставката Трансфер до НВО за покривање на оперативни трошоци на здруженија кои делуваат локално и се со специфични цели и задачи, сепак нема најава за развивање на методологија за трансфер на надлежности.

Во однос на процедурите и воспоставените механизми врз основа на кои се доделува финансиската поддршка на здруженијата од општинскиот буџет за поддршка на здруженија, од 19⁴ општини само 6 општини ги распределуваат средствата преку јавен конкурс (Табела бр.1). Останатите општини работат на принципот со поднесување на барање од страна на здружение и без одредени критериуми за распределба Советот донесува одлука. Со податокот дека само 7 општини имаат развиено критериуми за распределба на средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет е видно дека распределбата на средствата генерално е нетранспарентна. Истовремено, податоците покажуваат и дека во 4 општини, здруженијата кои добиле средства од општинските буџети, формално немаат обврска да достават извештаи за

⁴ Штип, Карбинци, Кочани, Чешиново-Облешево, Кичево (заедно со придадените општини Зајас, Осломеј, Другово и Вранештица), Пласница, Македонски Брод, Дебар, Маврово-Ростуша, Центар Жупа, Струга, Битола, Могила, Новаци и Демир Хисар.

потрошените средства. Ова покажува дека добрите практики за зголемување на транспарентноста и отчетноста на општините при распределба на средства за поддршка на здруженијата не се усвоени во повеќе од половината од општините кои се вклучени во анализата.

Разликите во работата и праксата помеѓу различните општини покажува недостаток на единствен, односно старешко-плански пристап кон развојот и одржливоста на здруженијата од страна на локалните власти.

Според податоците, значаен дел од ставката Трансфер до НВО, од општинските буџети е трансфериран на локални спортски клубови. На ваков начин, јавноста добива погрешна слика за износот на средства кои реално се трансферираат до здруженијата, кој значително е помал во однос на износот со кој се поддржуваат локалните спортски клубови.

Во однос на разликата меѓу урбани и рурални општини, освен тоа што вкупен број рурални општини доделуваат помал број на грантови, но со поголема висина, не постојат видливи и големи разлики во однос на процентот на трансферирани средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет, ниту, пак, во процедурите за распределба на истите.

Коментарите и реакциите од здруженија од четирите региони (Штип, Битола, Кичево и Дебар) за податоците од анализата генерално се однесуваат на сумата во ставката Трансфер до НВО во општинските буџети, особено поради фактот дека таа во 2013 година во повеќето општини е намалена. Здруженијата сметаат дека општините не се заинтересирани за остварување на долгорочна, ефективна соработка со граѓанскиот сектор и затоа буџетската ставка е намалена.

Друга забелешка на здруженијата е афирмацијата на општините кон некои здруженија кои добиваат средства од општинскиот буџет, а локално се окарактеризирани како здруженија со членови со партиска определеност. Ова, поврзано со нетранспарентноста на распределбата на средствата од буџетската ставка Трансфер до НВО, претставува сериозен предизвик за начинот на трошењето на граѓанските пари од страна на општините.

Здруженијата реагираат и за самата ставка Трансфер до НВО којашто во некои општини е претставена со вкупна сума во буџетот, односно во истата се вметнати и средствата за поддршка на спортски клубови и др. со што се дава погрешна слика за сумата планирана за поддршка на здруженија. Во некои општини⁵ оваа ставка е разделена, со што јасно е определено колку средства се планирани и потрошени за поддршка на здруженија, а колку за други цели.

Здруженијата коментираат и за знаењето, искуството и експертизата на членовите на здруженијата кои не се во целост или воопшто не се искористени од претставниците на локалните власти во сите сектори и одделенија. Иако некои здруженија имаат потпишано Меморандум за соработка со општините, сепак вработените во општините, членовите на општинските совети и градоначалниците не ги искористуваат ресурсите на здруженијата.

⁵ Кичево, Зајас, Осломеј, Другово, Македонски Брод.

4. Соработката со Единиците на локалните самоуправи во текот на истражувањето

- Во Кичевскиот регион, процесот на собирање на податоците потребни за анализата се реализираше со отворена и квалитетна соработка со претставниците од сите општини (Кичево, Зајас, Осломеј, Другово, Вранештица, Пласница, Македонски Брод).

- Во Штипскиот регион, процесот на прибирање на податоци се реализираше со отворена и квалитетна соработка со претставниците на општините Карбинци, Чешиново-Облешево и Кочани, додека во општина Штип, и покрај напорите да се добијат потребните информации преку средби и увид во документи, се достави и барање според Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер преку кое се доставија бараните податоци.

- Во Дебарскиот регион, процесот на собирање на податоци се реализираше со отворена и квалитетна соработка со општините Центар Жупа и Струга. Процесот на собирање на податоци во општина Дебар се реализираше со делумна соработка. Податоците кои беа доставени од општината се непотполни.

Претставниците од општина Маврово – Ростуше воопшто не соработуваа и не ги доставија потребните податоци.

- Во Битолскиот регион, процесот на прибирање на податоците потребни за анализата се реализираше со отворена и квалитетна соработка со претставниците од општините Новаци и Демир Хисар. Во општина Могила се достави барање според Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер на коешто се доставија потполни податоци.

Процесот на прибирање на податоци во општина Битола се реализираше со одредени предизвици. И покрај тоа што се достави барање според Законот за слободен пристап до информации, се добија непотполни информации кои се однесуваат на прашањата за 2013. Како причина е наведено дека Извештајот за финансиска поддршка на Здруженија на граѓани од буџетот на општина Битола за 2013 е во подготовка и не е усвоен од страна на Советот на општината. Во дописот е наведено дека ќе го објават по неговото усвојување што е и реална практика на општина Битола.

5. Препораки

1. Да се зголеми износот на буџетската ставка - Трансфери до здруженија во однос на вкупниот буџет на општината како неопходен чекор за унапредување на соработката меѓу општините и здруженијата. Најмалку 1% од вкупниот буџет на општината да биде планиран за поддршка на здруженија.
2. Во процесот на планирање на буџетот, особено за ставката Трансфер до здруженија да се реализираат консултативни средби со претставници на здруженија.
3. Воспоставување на програма за финансирање на здруженијата со јасно утврдени приоритети од страна на општините.
4. Разграничување на средствата наменети за здруженија од средствата на општината наменети за локални спортски клубови, односно буџетот за ставката - Трансфер до здруженија да се ослободи од средствата наменети за локалните спортски клубови и истите да се поддржуваат преку друга ставка.
5. Развивање на јасна методологија за распределба на средства од општинскиот буџет за поддршка на здруженија, односно развивање на критериуми и процедури за унапредување на практиките за доделување на финансиски средства на здруженијата од страна на општините.
6. Подготовка на правилник за финансирање на здруженија кој ќе има јасни критериуми за доставување на проектни идеи и нивно финансирање (вклучувајќи ги обрасците за предлози и начин на поднесување извештаи).
- Ова ќе доведе до зголемување на одржливоста на здруженијата. Воедно, долгорочно ќе се подобри процесот на евалуација, мониторинг и известување за спроведените проекти и активности на здруженијата од страна на локалните самоуправи и ќе се обезбеди поголема транспарентност и отчетност во трошењето на јавните пари, како и на функционалноста во работата на општините.
7. Општините да објавуваат јавен повик за доставување на барања (предлог идеи, програмски активности, иницијативи и заеднички акции) за поддршка на здруженија од општинскиот буџет.
8. Во Комисиите за распределба на средства за поддршка на здруженија од општинските буџети да бидат вклучени и претставници од здруженијата.
9. Развивање на методологија за трансфер на надлежности од Единиците на локалната самоуправа на здруженијата.
10. Потребно е општините да имаат воспоставена и редовно ажурирана база на податоци за сите организации кои активно дејствуваат во општините.

6. Дополнителни информации

- Примерок на прашалникот по кој се прибираа податоците
- Прилог 1 и 2 – Детални податоци за општините

ПРАШАЛНИК ЗА ЕЛС

Општина _____
Раководител на сектор/одделение: _____
Прашалникот го пополнил:
Контакт: тел _____, е-маил _____

1. Дали општината издвојува финансиски средства од својот буџет за поддршка на локални здруженија?

Да Не

2. Колку средства од буџетот на општината се планирани за директна финансиска поддршка на локални здруженија?

Година	МКД годишно	% од годишниот буџет на општината
2012 година		
2013 година		

3. Колку средства од буџетот на вашата општина се трансферирани за директна финансиска поддршка на локални здруженија?

Година	МКД годишно	Број на здруженија кои добиле средства
2012 година		
2013 година		

3 а) Доколку не сте трансферирале, објаснете ја причината.

4. Колку средства се трансферирани на локални здруженија од другите ставки?

Година	МКД годишно	Назив на здруженија кои добиле средства
2012 година		
2013 година		

4 а) Доколку не сте трансферирале, објаснете ја причината.

5. Здруженија за кои општината обезбедила/трансферирала средства?

Година	Назив на здружение	Назив на проект/активност	МКД
2012 година			
2013 година			

6. Дали средствата наменети за граѓанските организации се доделуваат преку јавен конкурс/ оглас?

Да Не

7. Дали имате пишани критериуми за распределба на средствата наменети за поддршка на граѓанските организации?

Да Не

8. Дали граѓанските организации на коишто им се доделени средства имаат обврска да достават извештај?

Да Не

Доколку е одговорот ДА

9. Колку пати во текот на реализацијата имаат обврска да доставуваат извештај?

Прилог 1

1. Начин на распределба на средствата од општинските буџети за поддршка на здруженија и фондации

Табела бр. 1

Штип	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата се доделуваат преку јавен конкурс со развиени критериуми за распределба. Здруженијата, кои имаат добиено средства од општинскиот буџет, имаат обврска да достават финален наративен и финансиски извештај, по завршувањето на проектните активности.
Карбинци	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата се доделуваат преку јавен конкурс без развиени критериуми за распределба. Но, поради непостоење на активни здруженија во општината, средствата не се распределуваат.
Кочани	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата се доделуваат преку јавен конкурс со развиени критериуми за распределба. Здруженијата, кои имаат добиено средства од општинскиот буџет, имаат обврска да достават финален наративен и финансиски извештај, по завршувањето на проектните активности.
Чешиново-Облешево	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата се доделуваат преку јавен конкурс со развиени критериуми за распределба. Здруженијата, кои имаат добиено средства од општинскиот буџет, имаат обврска да достават годишен наративен и финансиски извештај.
Кичево (Зајас, Осломеј, Другово, Вранештица)	Општините Кичево, Зајас, Осломеј и Другово годишно планираат финансиски средства за поддршка на здруженија од општинските буџети. Средствата кои се доделуваат од општинскиот буџет на здруженијата не се доделуваат преку јавен конкурс, ниту според развиени критериуми. Општината Вранештица не планира, ниту трансферира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Во општина Осломеј средствата се распределуваат според правилник и здруженијата се обврзани да достават завршен извештај. Во општина Кичево, во 2012 година, барањата од здруженијата ги разгледува и препорачува за финансирање Комисијата за финансии и буџет. Во 2013 година, според развиен правилник, градоначалникот препорачува до Советот колку и на кои здруженија ќе бидат доделени средства од општинскиот буџет. Средствата се распределувани врз основа на барања од здруженијата.
Пласница	Општината годишно не планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет.
Македонски Брод	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата не се доделуваат преку јавен конкурс, ниту се распределуваат според развиени критериуми за распределба.

	Градоначалникот на општина е овластен со одлука на Советот да одлучува за сите барања кои пристигнуваат до Советот од правни и физички лица, а се од помала финансиска конструкција. Здруженијата, кои добиле средства од општинскиот буџет според барањата кои ги поднесуваат до општината за доделување на средства, имаат обврска да достават наративен и финансиски извештај, но здруженијата не доставуваат извешати.
Дебар	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата не се распределуваат преку јавен конкурс, но според пишани критериуми. Здруженијата, кои добиле финансиски средства од општинскиот буџет, немаат обврска да достават извештај.
Маврово-Ростуше	Нема податоци.
Центар Жупа	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата не се распределуваат преку јавен конкурс, но според развиени критериуми. Здруженијата, кои добиле финансиски средства од општинскиот буџет, немаат обврска да достават извештај.
Струга	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата се распределуваат преку јавен конкурс, според развиени критериуми. Здруженијата, кои добиле финансиски средства од општинскиот буџет, имаат обврска да достават годишен наративен и финансиски извештај по завршувањето на проектните активности.
Битола	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата се распределуваат преку јавен конкурс, според развиени критериуми. Здруженијата, кои добиле финансиски средства од општинскиот буџет, имаат обврска да достават годишен наративен и финансиски извештај по завршувањето на проектните активности.
Могила	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата не се распределуваат преку јавен конкурс, но според развиени критериуми. Здруженијата, кои добиле финансиски средства од општинскиот буџет, имаат обврска да достават годишен наративен и финансиски извештај.
Новаци	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата не се распределуваат преку јавен конкурс и не постојат развиени критериуми за распределба на средствата. Здруженијата, кои добиле финансиски средства од општинскиот буџет, имаат обврска да достават годишен наративен и финансиски извештај.
Демир Хисар	Општината годишно планира финансиски средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет. Средствата не се распределуваат преку јавен конкурс, и не постојат развиени критериуми за распределба на средствата. Здруженијата, кои имаат добиено средства од општинскиот буџет, имаат обврска да достават наративен и финансиски извештај по завршувањето на проектните активности.

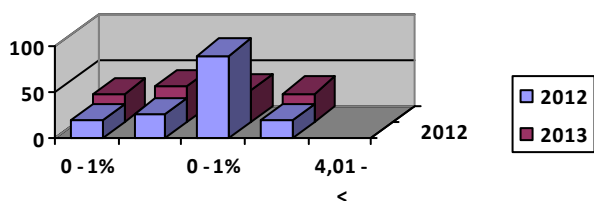
2. Квантитативни податоци од истражувањето

- Колкав процент од вкупниот буџет на општините е планиран за активности на здруженија?

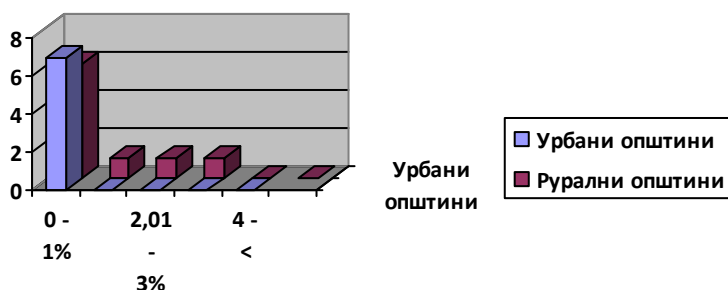
Табела бр. 2	0 - 1%	1,01 – 2%	2,01 – 3%	3,01 - 4%	4,01% - <
2012	13	1		1	
2013	13	1	1		

- Во 2012 година, најголем процент од вкупниот буџет планиран за поддршка на здруженија има општина Могила со 3,14%, а додека најмал процент општината Македонски Брод со 0,04% од вкупниот општински буџет.

- Во 2013 година, најголем процент од вкупниот буџет планиран за поддршка на здруженија има општина Могила со 2,54%, а додека најмал процент општината Македонски Брод со 0,04% од вкупниот општински буџет.

Табела бр. 2а	0 - 1%	1,01 – 2%	2,01 – 3%	3,01 - 4%	4,01% - <
Урбани општини	7				
Рурални општини	6	1	1	1	

- Од урбаните општини, најголем процент од вкупниот буџет планиран за поддршка на здруженија има општина Дебар со 1,22%, а додека најмал процент општина Македонски Брод 0,04% од вкупниот општински буџет.

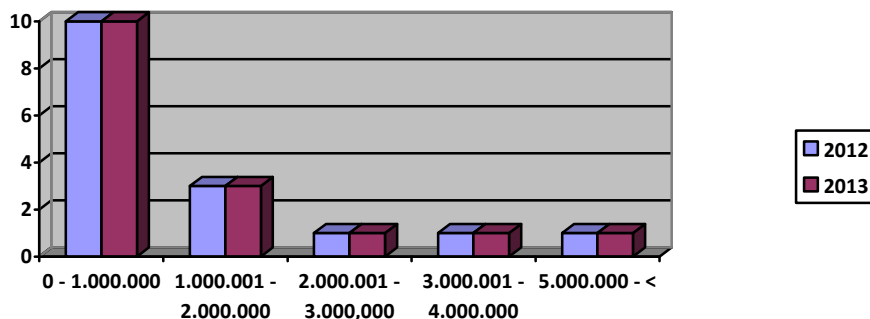
- Од руралните општини, најголем процент од вкупниот буџет планиран за поддршка на здруженијата има општина Могила со 3,14%, а додека најмал процент Зајас и Другово со 0,07% од вкупниот општински буџет.

- Општините Вранештица и Пласница не планираат финансиска поддршка за здруженија во општинските буџети.

- Не постои видлива разлика помеѓу рурални и урбани општини во однос на процентот на планирани средства за поддршка на здруженија од општинскиот буџет.

• **Колку средства се буџетирани во ставката за здруженија (МКД)?**

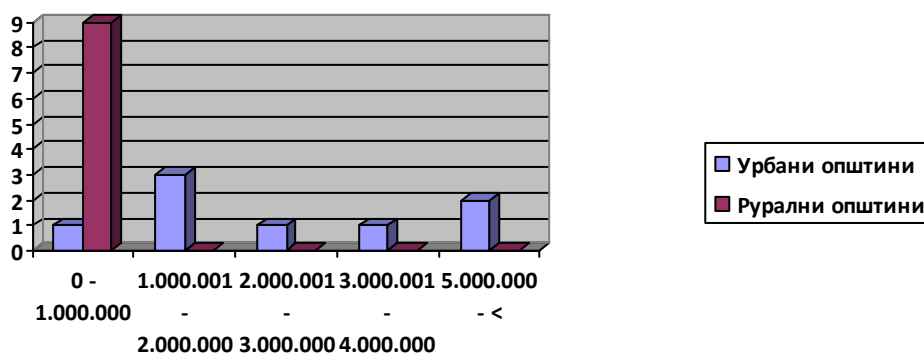
Табела бр.3	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 - 3.000.000	3.000.001 - 4.000.000	5.000.000 - <
2012	10	3	1	1	1
2013	10	3	1	1	1

- Во 2012 година, најмногу средства буџетирани за поддршка на здруженија од вкупниот општински буџет има општина Струга – 5 005 000,00 МКД, а најмалку општината Центар Жупа – 40 000,00 МКД од вкупниот општински буџет.

- Во 2013 година, најмногу средства буџетирани за поддршка на здруженија од вкупниот општински буџет има општина Струга – 4 813 000,00 МКД, а најмалку општината Другово – 30 000,00 МКД од вкупниот општински буџет.

Табела бр.3а	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 - 3.000.000	3.000.001 - 4.000.000	5.000.000 - <
Урбани општини	1	3	1	1	2
Рурални општини	9				

- Од урбаните општини, најмногу средства буџетирани за поддршка на здруженија од вкупниот општински буџет има општина Струга - 5 005 000,00 МКД, а најмалку општината Демир Хисар – 100 000,00 МКД од вкупниот општински буџет.

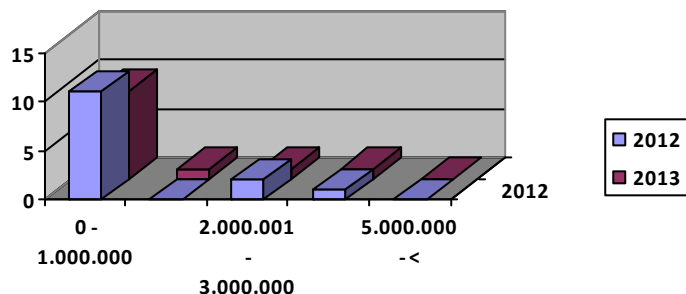
- Од руралните општини, најмногу средства буџетирани за поддршка на здруженија од вкупниот општински буџет има општина Чешиново-Облешево - 1 170 000,00 00 МКД, а најмалку општината Другово – 30 000,00 МКД од вкупниот општински буџет.

- Општините Вранештица и Пласница не планираат финансиска поддршка за здруженија во општинските буџети.

- Во ставката за поддршка на здруженија во најголем број од општините се буџетирани до 1.000.000 МКД. Но, интересно е дека во оваа рамка се движат 9 рурални општини и една урбана. Буџетската рамка на урбаните општини е поголема со тоа што една од општините буџетира и повеќе од 5.000.000 МКД.

• **Колку средства се потрошени во ставката за здруженија (МКД)?**

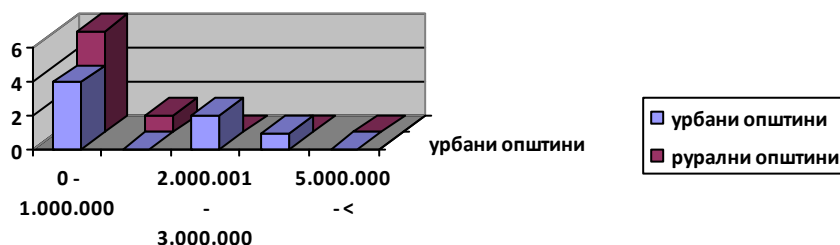
Табела бр.4	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 – 3.000.000	3.000.001 – 4.000.000	5.000.000 - <
2012	11		2	1	
2013	9	1	1	1	

- Во 2012 година, општина Струга трансферирала најмногу финансиски средства – 3 729 303,00 МКД од општинскиот буџет за поддршка на здруженија, а најмалку општина Центар Жупа – 12 000,00 МКД.

- Во 2013 година, општина Струга трансферирала најмногу финансиски средства – 2 515 485,00 МКД од општинскиот буџет за поддршка на здруженија, а најмалку општина општина Штип – 20 000,00 МКД.

Табела бр.4а	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 – 3.000.000	3.000.001 – 4.000.000	5.000.000 - <
Урбани општини	4		2	1	
Рурални општини	6	1			

- Од урбаните општини, општина Струга трансферирала најмногу финансиски средства – 3 729 303,00 МКД од општинскиот буџет за поддршка на здруженија, а најмалку општина Штип – 20 000,00 МКД.

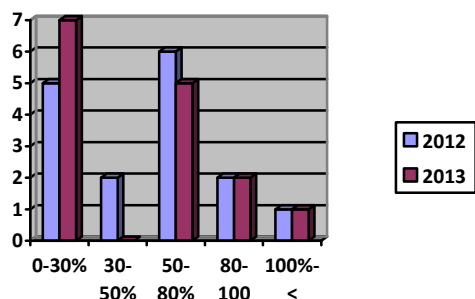
- Од руралните општини, општина Чешиново-Облешево трансферирала најмногу финансиски средства 1 017 000,00 МКД од општинскиот буџет за поддршка на здруженија, а најмалку општина Центар Жупа – 12 000,00 МКД.

- Општините Карбинци, Другово, Вранештица и Пласница не трансферирале средства од општинските буџетот на здруженија.

- Од ставката Трансфер до НВО од општинскиот буџет за поддршка на здруженија во најголем број од општините се потрошени до 1.000.000 МКД.

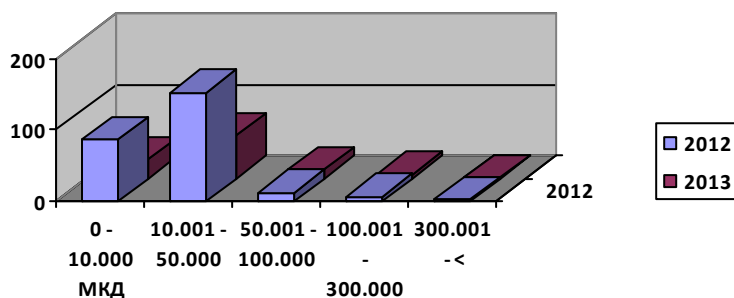
- Колкав процент од буџетираниите средства за поддршка на здруженија се доделени-трансферирани на здруженијата?

Табела бр.5	0 - 30%	30,01-50%	50,01– 80%	80,01- 100%	100% - <
2012	5	2	6	2	1
2013	7	0	5	2	1

- Колкава е просечната висина на грантовите (МКД)?

Табела бр.6	0-10.000	10.001 – 50.000	50.001-100.000	100.001-300.000	300.001 - <
2012	87	153	12	6	3
2013	26	61	12	5	1

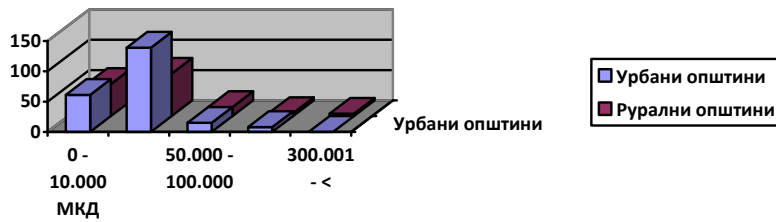
- Во 2012 година, најголемиот грант доделен од општински буџет за поддршка на здруженија изнесува 1 125 000,00 МКД од општина Струга на Центарот за лица со интелектуална попреченост „Порака Нова“ – Струга.

Најмалиот грант доделен од општински буџет за поддршка на здруженија изнесува 3 000,00 МКД во општина Новаци на повеќе здруженија за различни цели.

- Во 2013 година, најголемиот грант доделен од општински буџет за поддршка на здруженија изнесува 802 000,00 МКД од општина Чешиново-Облешево за едукација на деца од предучилишна и училишна возраст.

Најмалиот грант доделен од општински буџет за поддршка на здруженија изнесува 3 000,00 МКД во општина Новаци за различни цели.

Табела бр.6а	0-10.000 МКД	10.001 – 50.000 МКД	50.001–100.000 МКД	100.001–300.000 МКД	300.001 - < МКД
Урбани општини	61	139	15	8	
Рурални општини	53	70	15	5	4

- Во урбаните општини, најголемиот грант доделен од општински буџет за поддршка на здруженија изнесува 1 125 000,00 МКД на Центарот за лица со интелектуална попреченост „Порака Нова“ – Струга.

Најмалиот грант доделен од општински буџет за поддршка на здруженија изнесува 4 000,00 МКД во општина Струга на ЗГ „Демократски клуб“.

- Во руралните општини, најголемиот грант доделен од општинскиот буџет за поддршка на здруженија изнесува 802 000,00 МКД од општина Чешиново-Облешево за едукација на деца од предучилишна и училишна возраст.

Најмалиот грант доделен од општински буџет за поддршка на здруженија изнесува 3 000,00 МКД во општина Новаци за различни цели.

- Најголем број на грантови се доделени со висина помеѓу 10.000 и 50.000 МКД. Руралните општини доделуваат помал број на грантови, но со поголема висина.

- **Област на делување на здруженија на кои им се доделени средства од општински буџет?**

Табела бр.7

Ред.бр.	Област на делување	Број на организации
1.	Култура и уметност	45
2.	Демократија и човекови права	39
3.	Други	36
4.	Спорт, хоби, рекреација	35
5.	Културни различности	30
6.	Деца, млади, студенти	18
7.	Лица со посебни потреби	17
8.	Професионални организации	17
9.	Жени	14
10.	Социјални и хуманитарни работи	12
11.	Животна средина	10
12.	Развој на граѓанско општество	9
13.	Рурален развој	6
14.	Стари лица	4
15.	Образование и наука	2

Прилог 2

1. Детални податоци за општините

- Колку средства од буџетот на општината се планирани за директна финансиска поддршка на здруженија?

Ред.бр.	Општина	МКД 2012	%	МКД 2013	%
1	Штип	1 300 000,00	0,21	800 000,00	0,13
2	Карбинци	200 000,00	0,40	200 000,00	0,40
3	Кочани	1 200 000,00	0,52	1 200 000,00	0,52
4	Чешиново – Облешево	855 000,00	1,08	1.170 000,00	1,33
5	Кичево	1 540 000,00	0,29	1 295 000,00	0,18
	Зајас	91 000,00	0,10	70 000,00	0,07
	Осломеј	320 000,00	0,31	360 000,00	0,31
	Другово	150 000,00	0,34	30 000,00	0,07
	Вранештица	00	00	00	00
6	Пласница	00	00	00	00
7	Македонски Брод	410 000,00	0,04	485 000,00	0,04
8	Дебар	3 000 000,00	1,20	3 400 000,00	1,22
9	Маврово – Ростуше	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
10	Центар Жупа	40 000,00	0,18	45 000,00	0,22
11	Струга	5 005 000,00	0,90	4 813 000,00	0,80
12	Битола	3 700 000,00	0,47	4 600 000,00	0,57
13	Могила	850 000,00	3,14	780 000,00	2,54
14	Новаци	400 000,00	Нема податоци	400 000,00	Нема податоци
15	Демир Хисар	100 000,00	0,20	135 000,00	0,30

- Колку средства од буџетот на општината се трансферирани за директна финансиска поддршка на здруженија?

Ред.бр.	Општина	МКД 2012	Број на здруженија кои добиле средства	МКД 2013	Број на здруженија кои добиле средства
1	Штип	889 795,00	15	20 000,00	1
2	Карбинци	0	0	0	0
3	Кочани	839 070,00	20	747 304,00	18
4	Чешиново – Облешево	693 000,00	4	1 017 000,00	3
5	Кичево	484 847,00	14	760 152,00	13
	Зајас	21 000,00	2	00	00
	Осломеј	146 375,00	4	41 000,00	3
	Другово	00	/	00	/
	Вранештица	00	/	00	/
6	Пласница	00	/	00	/
7	Македонски Брод	118 340,00	3	72 000,00	2
8	Дебар	2 300 000,00	12	2 400 000,00	13
9	Маврово – Ростуше	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
10	Центар Жупа	12 000,00	1	0	0
11	Струга	3 729 303,00	26	2 515 485,00	20
12	Битола	2 749 000,00	130	Нема податоци	68
13	Могила	680 000,00	4	625 150,00	5
14	Новаци	310 300,00	29	725 000,00	34
15	Демир Хисар	56 000,00	2	90 000,00	2

• Процент на доделени-трансферирани средства за поддршка на здруженија од буџетираните средства.

Ред.бр.	Општина	Планирани 2012	Потрошени 2012	2012	Планирани 2013	Потрошени 2013	2013
		МКД 2012	МКД 2012	%	МКД 2013	МКД 2013	%
1	Штип	1 300 000,00	889 795,00	68,45	800 000,00	20 000,00	2,5
2	Карбинци	200 000,00	0	00	200 000,00	0	00
3	Кочани	1 200 000,00	839 070,00	69,92	1 200 000,00	747 304,00	62,27
4	Чешиново – Облешево	855 000,00	693 000,00	81,05	1.170 000,00	1 017 000,00	86,92
5	Кичево	1 540 000,00	484 847,00	31,48	1 295 000,00	760 152,00	58,69
	Зајас	91 000,00	21 000,00	23,07	70 000,00	00	00
	Осломеј	320 000,00	146 375,00	45,74	360 000,00	41 000,00	11,38
	Другово	150 000,00	00	00	30 000,00	00	00
	Вранештица	00	00	00	00	00	00
6	Пласница	00	00	00	00	00	00
7	Македонски Брод	410 000,00	118 340,00	28,86	485 000,00	72 000,00	14,84
8	Дебар	3 000 000,00	2 500 000,00	83,33	3 400 000,00	2 400 000,00	70,58
9	Маврово – Ростуше	Нема податоци	Нема податоци	/	Нема податоци	Нема податоци	/
10	Центар Жупа	40 000,00	12 000,00	30,00	45 000,00	0	00
11	Струга	5 005 000,00	3 729 303,00	74,51	4 813 000,00	2 515 485,00	52,26
12	Битола	3 700 000,00	3 700 000,00	100,00	4 600 000,00	Нема податоци	Нема податоци
13	Могила	850 000,00	680 000,00	80,00	780 000,00	625 150,00	80,15
14	Новаци	400 000,00	310 300,00	77,57	400 000,00	725 000,00	181,25
15	Демир Хисар	100 000,00	56 000,00	56,00	135 000,00	90 000,00	66,66

- Причини за нераспределени средства за поддршка на здруженија од општинските буџети.

Ред.бр.	Општина	Причини
1	Карбинци	На територијата на општина Карбинци нема граѓански организации кои дејствуваат активно, ниту ,пак, се вклучени во некој проект.
2	Осломеј	Заради недостаток на средства во буџетот на општина Осломеј, вкупно планираните средства не се реализирани.
	Другово	2012- Немање доволно финансиски средства. 2013- Немање доволно финансиски средства, пред присоединување со општина Кичево 9.5.2013
3	Пласница	Поради блокирана сметка на општина Пласница, нема извршено никаква распределба на финансиски средства од својот буџет за здруженија.
4	Македонски Брод	2012-Поднесено барање од Здружение Гарут од 2011 година, кое потоа престанало да функционира. Заради недостаток на средства во буџетот на општината планираните средства не се реализирани. 2013- Заради недостаток на средства, на 2 здруженија (Спортски риболовен клуб „Клен“ и ФК „Мирче Ацев“ М.Брод) не им биле трансферирани средства.
5	Центар Жупа	Недостиг на финансиски средства во тој период.

- Колку средства се трансферирани на здруженија од други ставки од општинскиот буџет?

Ред.бр.	Општина	МКД годишно	Назив на здруженија кои добиле средства
1	Кичево	95 420,00	Ансамбл „Танец“ КУД „Кочо Рацин“ Кичево Здружение „Инспаер“ Кичево Здружение на слепи лица Кичево
	Осломеј	36 375,00	Здружение „Скала Скупи“, Скопје
2	Македонски Брод	170 340,00	Здружение жени „Луна“, М.Брод КУД „7 Септември“ М. Брод Здружение Општински сојуз за училишен спорт
3	Дебар	200 000,00	Фестивал на албански театар во МК.
4	Битола	951 000,00	Нема податоци

7. Содржина

1. Вовед.....	3
2. Методологија	5
3. Анализа	6
4. Соработката со Единиците на локалните самоуправи во текот на истражувањето	8
5. Препораки	9
6. Дополнителни информации	10
Прилог 1	12
Прилог 2	19
7. Содржина	23

ФОНДАЦИЈА
ЗА РАЗВОЈ НА
ПОКАПНАТА
ЗАЕДНИЦА

Analiza e praktikave për ndarjen e mjeteve për shoqatat prej buxhetit të komunave në rajonet e Shtipit, Kërçovës, Dibrës, Manastirit

Ky publikim është i mundësuar nga mbështetja e popullit amerikan nëpërmjet Agjencionit për zhvillim ndërkombëtar të SHBA-ve (USAID) në kornizat e projektit të USAID për shoqëri civile. Përmbajtja e publikimit është përgjegjësi e autorit dhe nuk i shpreh qëndrimet e USAID ose të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës.

Emri i Publikimit:

Analiza e praktikave për ndarjen e mjeteve për shoqatat prej buxhetit të komunave në rajonet e Shtipit, Kërçovës, Dibrës, Manastirit

Botues:

Fondacioni për zhvillimin e bashkësisë lokale –Shtip

Autorë:

Violeta Niçeva Tikveshanska
Elizabeta Risteska
Shuip Marku
Dejan Dodovski

Lektor:

Violeta Karagunova

Përkthimi në gjuhën shqipe:

Liljana Marku

Dizajni dhe shtypja:

Motiv plus – Shtip

Tirazhi: 500

Shtip, 2014

1. Hyrje

Ky dokument i përmban rezultatet e hulumtimit për ndarjen dhe shfrytëzimin e mjeteve për shoqatat nga komunat prej kategorisë buxhetore – Transfere tek OJQ prej buxheteve të komunave për vitin 2012 dhe 2013 në 15 komuna në Republikën e Maqedonisë, edhe atë: Shtip, Karbinci, Koçan, Çeshinovë-Obleshevë, Kërçovë (së bashku me komunat e bashkangjitura Zajas, Oslomej, Drugovë e Vraneshnicë)⁶, Pllasnicë, Makedonski Brod, Dibër, Mavrovë—Rostushë, Qendër Zhupë, Strugë, Manastir, Mogilë, Novaci, dhe Demir Hisar.

Qëllimi i kësaj analize është që të theksohet fakti se qëndrueshmëria e shoqatave dhe transparenca e përgjegjësia në harxhimin e parave publike të shoqatave nuk duhet thjesht të lihet në dëshirën e qeverive lokale

Ky dokument argumenton qasje sipërfaqësore të qeverive lokale në planifikimin dhe ndarjen e mjeteve për shoqatat lokale.

Në analizë, është identifikuar numër i madh i problemeve lidhur me gjendjen e praktikave financiare dhe buxhetore të NJVL për ndarjen e mjeteve për shoqatat të cilat mund të përmirësohen.

⁶ Te dhënat për komunën Zajas, Oslomej, Drugovë, Vraneshnicë janë të viti 2012 dhe janar-prill të viti 2013, gjegjësisht deri në bashkangjitje me Kërçovën.

2. Metodologjia

Në periudhën janar-mars 2014 Fondacioni për zhvillim të bashkësive lokale –Shtip, Qendra për zhvillim të qëndrueshëm të komunitetit - Dibër, Qendra për zhvillim të bashkësive - Kërçovë, dhe Qendra kulturore rinore - Manastir, realizuan aktivitete për mbledhjen e të dhënave për verifikimin e gjendjes së praktikave financiare dhe buxhetore të NJVL për ndarjen e mjeteve për shoqata për vitet 2012 dhe 2013 në 15² komuna në Republikën e Maqedonisë, edhe atë: Shtip, Karbinci, Koçan, Ceshinovë-Obleshevë, Kërçovë (së bashku me komunat e bashkangjitura Zajas, Oslomej, Drugovë e Vraneshnicë)⁷, Pllasnicë, Makedonski Brod, Dibër, Mavrovë — Rostushë, Qendër Zhupë, Strugë, Manastir, Mogilë, Novaci, dhe Demir Hisar.

Zgjedhja e komunave është bërë sipas karakteristikave: rajoni, madhësia, principi urban/rural, përfaqësia etnike e banorëve.

Në katër rajonet (Shtip, Kërçov, Dibër dhe Manastir) mbledhja e informatave u realizua nga 4 koordinatorë lokal sipas pyetësorit⁸ të parapërgaditur me pyetje dhe sipas një plani të definuar për implementim.

Mbledhja e informatave realizohej nëpërmjet kontakteve me kryetarët e komunave, takime me të punësuarit në administratë të autorizuar për kontakte me shoqatat dhe nga njësia për buxhet dhe financa dhe punëve juridiko-normative. Të dhënat u mbledhën edhe nëpërmjet qasjes në dokumentat e komunës (buxhetit, llogarisë përfundimtare) dhe përdorimit të Ligjit për qasje të lirë tek informatat me karakter publik, nëpërmjet kërkesave të definuara me ligj.

Me qëllim që të vërtetohet gjendja e NJVL për praktikën buxhetore dhe financiare për shpërndarjen e mjeteve, si dhe vërtetimin e sfidave në procedura, të dhënat e fituara kanë të bëjnë me mjetet e planifikuara dhe ata të transferuara nga kategoria buxhetore transfere tek shoqatat nga buxhetet komunale si dhe përqindja e mjeteve të cilat janë të planifikuara dhe të transferuara nga buxheti i përgjithshëm i komunave, lartësia mesatare e mjeteve të shpërndara shoqatave, mënyra e shpërndarjes së mjeteve (konkurs publik, kritere të shkruara); sferat e veprimit të shoqatave.

Të dhënat e mbledhura⁹ nga komunat janë distribuar tek shoqatat lokale në të katër rajonet (Shtip, Kërçovë, Dibër dhe Manastir). Komentet, përfundimet dhe rekomandimet prej shoqatave janë të inkuorpuara në dokument.

⁷ Te dhënat për komunën Zajas, Oslomej, Drugovë, Vraneshnivë janë të viti 2012 dhe janar-prill të viti 2013, gjegjësisht deri në bashkangjittje me Kërçovën

⁸ E bashkangjitur në publikim është edhe pyetësori.

⁹ Të dhëna detale për komunat janë prezentuar në Annex 1 në kornizat e publikimit.

3. Analiza

Prej të dhënave të prezantuara në këtë publikim shihet qartë se komunat çdo vit buxhetojnë mjete në kategorinë Transfer tek OJQ prej buxheit komunal, por egziston dallim në mes mjeteve të planifikuara dhe transfereve reale tek shoqatat (tabela nr.5). Kjo tregon se komunat këtë kategori buxhetore e ruajnë si sigurim me të cilën mbulohen shpenzimet tjera dhe gjatë rebalansit të parë të buxhetit kjo kategori gjithmonë zvogëlohet.

E dhëna se më pak se 1% prej buxhetit të komunave të përfshira me këtë analizë u është transferuar shoqatave, tregon se interesi i komunave për bashkëpunim me shoqatat rreth pyetjeve të rëndësishme që kanë të bëjnë me përmirësimin e kushteve të jetës në komunë, akoma nuk është në nivel të dëshirueshëm dhe shoqatat nuk kategorizohen si aktorë të rëndësishëm dhe partnerë afatgjatë në procesin e zhvillimit të bashkësisë nga ana e Njësive të vetqeverisjeve lokale.

Në vitin 2013 komunat u kanë transferuar më pak mjete shoqatave sesa në vitin 2012 (Tabela nr.4). Kjo lidhet me mbajtjen e zgjedhjeve lokale në vitin 2013, gjegjësisht ndërimin në përbërjen e këshilltarëve të zgjedhur dhe kryetarëve, të cilët siç duket përkrahjen e shoqatave prej buxhetit të komunës nuk e vendosin si prioritet, as edhe si sfidë për rritjen e kategorisë dhe përparimin e bashkëpunimit me sektorin civil në bashkësi.

E dhëna se lartësia mesatare e granteve të dhëna prej komunave për organizata lëviz në lartësinë prej 10 000,00 deri 50 000,00 MKD (Tabela nr.6) tregon se komunat ndajnë mjete për përkrahjen e shoqatave për aktivitete afatshkurtëra ose për përkrahjen e ngjarjeve ose aksioneve dhe nuk kanë qasje strategjike për bashkëpunim afatgjatë.

Numri më i madh granteve prej buxheteve të komunave u janë ndarë shoqatave të cilat veprojnë në sferën e kulturës dhe artit, demokracisë dhe të drejtave të njeriut si dhe përkrahje për harxhime operative të shoqatave. (Tabela nr.7).

Vetëm 4 komuna kanë bërë transfer tek shoqatat prej linjave të tjera buxhetore nga buxheti komunal. Buxheti i përgjithshëm i të gjitha transfereve nga linjat tjera është 502 135,00 MKD. Megjithatë, në asnjërën prej komunave nuk egziston transfer i kompetencave prej komunës tek shoqatat. Edhe pse, më shumë komuna ndajnë mjete prej kategorisë Transfer tek OJQ për mbulimin e shpenzimeve rrjedhëse për shoqatat që veprojnë lokalisht dhe janë me detyra dhe qëllime speciale, prapë se prapë nuk ka angazhim për zhvillimin e metodologjisë për transfer të kompetencave.

Në lidhje me procedurat dhe mekanizmat e vendosura në bazë të të cilave ndahen mbështetje financiare për shoqatat prej buxhetit të komunës prej 19¹⁰ komunave vetëm 6 komuna i ndajnë mjetet për mbështetje të shoqatave prej buxhetit komunal nëpërmjet konkursit publik (Tabela nr.1). Komunat tjera punojnë në principin e parashtrimit të kërkesës nga ana e shoqatave dhe pa kritere të caktuara për ndarje, Këshilli sjell vendim. Me të dhënat se vetëm 7 komuna kanë zhvilluar kriteriume për ndarjen e mjeteve për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal, shihet qartë se ndarja e mjeteve është përgjithësisht jo transparente. Njëkohësisht, të dhënat tregojnë se edhe në 4 komuna, shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit të komunës, formalisht nuk kanë obligim të dorëzojnë raporte për mjetet e harxhuara. Kjo tregon se praktikat e mira për rritjen e transparencën dhe përgjegjësinë e komunave gjatë ndarjes së mjeteve për mbështetje të shoqatave nuk janë miratuar në më shumë se gjysmën e komunave të cilat janë të kyçura në analizë.

¹⁰ Shtip, Karbinci, Kocani, Ceshinovo-Obleshevo, Kercovë (me komunat e bashkangjitura Zajas, Oslomej, Drugovë dhe Vraneshtice), Pllasnica, makedonski Brod, Diber, Mavrove-Rostushe, Qender Zhupe, Struge, Manastir, Mogila, Novaci dhe Demir Hisar.

Ndryshimi në punën dhe praktikën në mes të komunave të ndryshme tregon mangësi në qasjen staregjiko planifikuese kah zhvillimi dhe qëndrueshmëria e shoqatave nga ana e institucioneve.

Sipas rezultateve nga analiza sasi të konsiderueshme të linjës buxhetore transfer tek OJQ, prej buxheteve të komunave u janë transferuar klubeve sportive. Në këtë mënyrë, publiku ndërton fotografi të gabuar për vlerën e mjeteve të cilat realisht transferohen tek shoqatat, e cila është shumë më e vogël në krahasim me vlerën më të cilat mbështëten klubet sportive lokale.

Në lidhje me ndryshimin në komuna urbane dhe rurale, përveç asaj se komunat rurale ndajnë numër më të madh të granteve sesa ato urbane, por në vlerë më të lartë, nuk ekzistojnë dallime të dukshme në përqindjen e mjeteve të transferuara për mbështetjen e shoqatave nga buxheti i komunës, as edhe në procedurat për ndarjen e tyre.

Komentet dhe reagimet e shoqatave prej katër rajoneve (Shtip, Manastir, Kërçovë dhe Dibër) për të dhënat e analizës përgjithësisht kanë të bëjnë me sasinë e kategorisë buxhetore Transfer tek OJQ në buxhetin komunal, edhe për shkak të faktit se në vitin 2013 në shumicën e komunave është zvogëluar. Shoqatat vlerësojnë se komunat nuk janë të interesuara për bashkëpunim afatgjat dhe efektiv me sektorin qytetar për atë shkak edhe është zvogëluar katëgoria buxhetore.

Tjetër vërejtje e shoqatave është se afirmimi i komunave kah disa shoqata të cilat fitojnë mjete prej buxhetit komunal, dhe lokalisht njihen si shoqata me anëtarë me përkatësi politike. Kjo duke shikuar kah jotransparenca e ndarjes së mejteve prej linjës buxhetore Transfer tek OJQ përfaqëson sfidë serioze për mënyrën e ndarjes dhe harxhimit të parave të qytetarëve nga ana e komunave.

Shoqatat reagojnë edhe në vet linjën Transfer tek OJQ, e cila tek disa komuna është e pasqyruar si shumë e përgjithshme në buxhet, gjegjësisht në të njejtën janë future edhe mjetet për përkrahjen e klubeve sportive etj. Me çka jepet fotografi e rejsme për shumën e planifikuar për mbështetjen e shoqatave. Në disa komuna¹¹ kjo kategori është e ndarë me çka qartë është caktuar se sa mjete janë planifikuar dhe harxhuar për shoqatat, e sa për qëllime tjera.

Shoqatat komntojnë edhe për njohuritë, eksperiencat dhe ekspertizat të anëtarëve të shoqatave të cilat nuk janë plotësisht apo aspak të shfrytëzuara prej përfaqësuesve të qeverive locale në të gjitha sektoret dhe njësitë. Edhe pse disa shoqata kanë nënshkruar Memorandum me komunat, përsëri të punësuarit në komuna, anëtarët e këshillave të komunës dhe kryetarët nuk i shfrytëzojnë resurset e shoqatave.

¹¹ Kërçovë, Zajas, Oslomej, Drugovë, Makedonski Brod.

4. Bashkëpunimi me njësitë e Vetqeverisjes Lokale gjatë hulumtimit

- Në rajonin e Kërçovës, procesi i mbledhjes së informatave të nevojshme për analizën realizohej ndërmjet bashkëpunimit të hapur dhe kualitativ me të gjitha komunat (Kërçovë, Zajas, Oslomej, Drugovë, Vraneshticë, Pllasnicë, Makedonski Brod).

- Në rajonin e Shtipit, procesi i mbledhjes së informatave të nevojshme për analizën realizohej ndërmjet bashkëpunimit të hapur dhe kualitativ me komunat Karbinci, Cesinovë-Obleshevë dhe Koçan, përderian në komunën e Shtipit edhe përkaj mundimeve që të fitohen informatat e nevojshme nëpërmjet takimeve dhe qasjes në dokumente, u dorëzua edhe kërkesë sipas Ligjit për qasje të lirë tek informatat me karakter publik, nëpërmjet së cilës u dorëzuan të dhënat e kërkuara.

- Në rajonin e Dibrës, procesi i mbledhjes së informatave të nevojshme për analizën realizohej ndërmjet bashkëpunimit të hapur dhe kualitativ në komunat Qendër Zhupë dhe Strugë. Prosesi i mbledhjes së të dhënave në komunën e Dibrës u realizua me bashkëpunim të pjesëshëm, të dhënat e dorëzuara nuk janë të plota. Përfaqësuesit e Komunës Mavrovë Rostushë aspak nuk bashkëpunuan dhe nuk i dhanë të dhënat e nevojshme.

- Në rajonin e Manastirit, procesi i mbledhjes së informatave të nevojshme për analizën realizohej ndërmjet bashkëpunimit të hapur dhe kualitativ në komunat Novaci dhe Demir Hisar. Në komunën Mogila, u dorëzua kërkesë sipas Ligjit për qasje të lirë të informatave me karakter publik, që pastaj të plotësohen të dhënat.

Procesi i mbledhjes së informatave në komunën e Manastirit u realizua me pengesa me çka u fituan të dhëna jot ë plota në lidhje me vitin 2013 edhe përkaj dorëzimit të kërkesës sipas Ligjit për qasje të lirë të informatave.

Si shkak është paraqitur se Raporti për përkrahje financiare të shoqatave të qytetarëve prej buxhetit të komunës së Manastirit për vitin 2013 është në përpunim dhe nuk është i miratuar nga ana e Këshillit të komunës. Në letërkëmbim është theksuar se do ta publikojnë pas miratimit çka është edhe praktikë reale e komunës së Manastirit.

5. Rekomandime

11. Të rritet sasia e kategorisë buxhetore – Transfere tek shoqatat në marrëdhënie me buxhetin e përgjithshëm të komunës si hap I patjetërsueshëm për përparimin e bashkëpunimit në mes të komunës dhe shoqatave. Më së paku 1% prej buxhetit të përgjithshëm të komunës të planifikohet për mbështetjen e shoqatave
12. Në procesin e planifikimit të buxhetit, posaçërisht kategoria transfer tek shoqatat të realizohen takime konsultative me përfaqësues të shoqatave.
13. Vendosja e programit për financimin e shoqatave me prioritet qartësisht të vendosura nga ana e komunës.
14. Ndarja e mjeteve të caktuara për shoqatat, nga mjetet e komunës të caktuara për klubet lokale sportive, gjegjësisht buxhetit për kategorinë -Transfer tek shoqatat, të ndahet prej mjeteve caktuara për klubet sportive lokale, dhe të njetat të mbështeten prej ndonjë kategorie tjetër.
15. Zhvillimi i një metodologjie të qartë për ndarjen e mjeteve nga buxheti i komunës për mbështetje të shoqatave, gjegjësisht zhvillimin e kriteriumeve dhe procedurave për përparimin e praktikave të ndarjes së mjeteve financiare shoqatave nga ana e komunave.
16. Përgaditja e një pyetësori dhe regullorjeje për financimin e shoqatave e cila do të ketë kriteriume të qarta për dorëzimin e projekt ideve dhe financimin e tyre (duke i përfshirë edhe formularët për propozime dhe mënyrën e sjelljes së raporteve).
Kjo do të sjell deri tek zmadhimi i qëndrueshmërisë së shoqatave. Njëkohësisht, në mënyrë afatgjate do të përmirësohet procesi i evaluimit, monitorimit dhe raportimit për projektet dhe aktivitetet e kryera të shoqatave nga ana e komunave të sigurohet transparencë dhe përgjegjësi në harxhimin e parave publike, si dhe funksionaliteti në punën e komunave
17. Komunitat të publikojnë thirrje publike për dorëzimin e kërkesave (propozim ide, aktivitete programore, inicijativa, aksione të përbashkëta) për mbështetjen e shoqatave prej buxhetit të komunës.
18. Në komisionet për ndarjen e mjeteve për mbështetjen e shoqatave prej buxhetit komunal të kyçen edhe përfaqësues të shoqatave.
19. Zhvillimi i metodologjisë për transfer të kompetencave prej NjVL tek shoqatat.
20. Komunitat, është e nevojshme që të kenë ngritur një bazë të të dhënave, rregullisht të azhuruara për të gjitha shoqatat të cilat aktivisht veprojnë në komuna.

6. Informata plotësuese

- Shembull i pyetësorit sipas të cilit mblidheshin të dhënat
- Annex 1/2 – Të dhëna detale për komunitat

PYETËSOR PËR NJVL

Komuna _____
Udhëhqës i sektorit/njesisë: _____
Pyetësorin e plotësoi:
Kontakt: tel _____ , e-mail _____

1. A ndan komuna mjete financiare për mbështetjen e shoqatave lokale prej buxhetit të saj?

Po Jo

2. Sa mjete prej buxhetit të komunës janë planifikuar për përkrahje financiare të drejtpërdrejta për shoqatat lokale?

Viti	MKD në vit	% prej buxheut komunal
Viti 2012		
Viti 2013		

3. Sa mjete prej buxhetit së komunës suaj janë transferuar për përkrahje direkte të shoqatave lokale?

Viti	MKD në vit	Numri i shoqatave që kanë fituar mjete
Viti 2012		
Viti 2013		

3 a) Nëse nuk keni transferuar. Spjegoni shkakun.

4. Sa mjete janë transferuar për shoqatat lokale prej kategorive tjera buxhetore?

Viti	MKD në vit	Emri ishoqatave të cilat kanë fituar mjete
Viti 2012		
Viti 2013		

4 a) Nëse nuk janë transferuar, tregoni shkakun.

5. Shoqatat për të cilat komuna ka siguruar/transferuar mjete?

Viti	Emri i shoqatës	Emri i projektit / aktivitetit	MKD
2012			
2013			

6. A shpërndahen mjetet e parapara për shoqata të qytetarëve nëpërmjet konkursit/shpalljes publike?

Po **Jo**

7. A keni kritere të shkruara për ndarjen e mjeteve të parapara për përkrahjen e shoqatave qytetare?

Po **Jo**

8. Shoqatat qytetare që kanë fituar mjete a kanë obligim që të dorëzojnë raport?

Po **Jo**

Nëse përgjigja është PO

9. Sa herë gjatë realizimit kanë obligim të sjellin raport?

ANNEX 1

1. Mënyra e shpërndarjes së mjetve nga buxheti il komunave për përkrahje të shoqatave dhe fondacioneve

Tabela nr. 1

Shtip	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet ndahen nëpërmjet konkursit publik me kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal kanë obligim që të dorëzojnë raport narativ dhe financiar, pas mbarimit të aktiviteteve.
Karbinci	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal Mjetet ndahen nëpërmjet konkursit publik pa kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Por për shkak të mos ekzistimit të shoqatave aktive në komunaë, mjetet nuk ndahen.
Koçan	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet ndahen nëpërmjet konkursit publik me kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal kanë obligim që të dorëzojnë raport narativ dhe financiar , pas mbarimit të aktiviteteve..
Ceshinovë-Obleshevë	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet ndahen nëpërmjet konkursit publik me kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal kanë obligim që të dorëzojnë raport narativ dhe financiar, pas mbarimit të aktiviteteve.
Kërçovë (Zajas, Oslomej, Drugovë, Vraneshticë)	Komunat Kërçovë, Zajas, Oslomej dhe Drugovë çdo vjet planifikojnë mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Komuna Vraneshticë nuk planifikon, as nuk ndan mjete për përkrahjen e shoqatave nga buxheti komunal Mjetet të cilan ndahen nga buxheti komunal nuk ndahen nëpërmjet konkursit publik, as edhe sipas kriteriumeve të zhvilluara. Në komunën Oslomej, mjetet ndahen sipas rregullores dhe shoqatat janë të obliguara të dorëzojnë raport përfundimtar. Bo Komuna e Kërçovës në vitin 2012, kërkesat e shoqatave I kontrollon dhe I rekomandon për financim Komisioni për financa dhe buxhet. Në vitin 2013 sipas rregullores së zhvilluar Kryetari I komunës I rekomandon këshillit se sad he cilave shoqata do tu ndahen mejte prej buxhetit komunal. Mjetet ndahen me kërkesë prej shoqatave.
Plasnicë	Komuna nuk bën planifikim vjetor për mjete financiare për përkrahje të shoqatave prej buxhetit komunal.
Makedonski Brod	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet nuk ndahen nëpërmjet konkursit publik, as edhe sipas kriteriumeve të zhvilluara për ndarje. Kryetari I komunës është I autorizuar prej këshillit, të vendosën për të gjitha kërkesat të cilat vijnë tek këshilli nga persona fizik dhe juridik dhe janë prej mjeteve të vogla financiare. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal janë të detyruara të dorëzojnë raport tek NjVL, por shoqatat nuk dorëzojnë raport..

Dibër	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet nuk ndahen nëpërmjet konkursit publik, por sipas kriteriumeve të zhvilluara për ndarje. Shoqatat që kanë fituar mbështetje financiare nuk kanë obligim që të dorëzojnë raport.
Mavrovë-Rostush	Nuk ka të dhëna
Qendër Zhupë	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet nuk ndahen nëpërmjet konkursit publik, por sipas kriteriumeve të zhvilluara për ndarje. Shoqatat që kanë fituar mbështetje financiare nuk kanë obligim që të dorëzojnë raport.
Strugë	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet ndahen nëpërmjet konkursit publik me kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal kanë obligim që të dorëzojnë raport narativ dhe financiar , pas mbarimit të aktiviteteve.
Manastir	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet ndahen nëpërmjet konkursit publik me kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal kanë obligim që të dorëzojnë raport narativ dhe financiar , pas mbarimit të aktiviteteve.
Mogila	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet nuk ndahen nëpërmjet konkursit publik por me kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal kanë obligim që të dorëzojnë raport narativ dhe financiar , pas mbarimit të aktiviteteve.
Novaci	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet nuk ndahen nëpërmjet konkursit publik dhe nuk ekzistojnë kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal kanë obligim që të dorëzojnë raport narativ dhe financiar , pas mbarimit të aktiviteteve.
Demir Hisar	Komuna çdo vjet planifikon mjete financiare për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal. Mjetet nuk ndahen nëpërmjet konkursit publik dhe nuk ekzistojnë kriteriume të zhvilluara për shpërndarje. Shoqatat të cilat kanë fituar mjete prej buxhetit komunal kanë obligim që të dorëzojnë raport narativ dhe financiar , pas mbarimit të aktiviteteve.

2. Të dhëna kuantitative nga hulumtimi

- Sa është përqindja e mjeteve të planifikuara për aktivitete të shoqatave prej buxhetit të përgjithshëm të komunave?

Tabela nr. 2	0 - 1%	1,01 – 2%	2,01 – 3%	3,01 - 4%	4,01% - <
2012	13	1		1	
2013	13	1	1		

- Në vitin 2012. Përqindje më të madhe për përkrahje të aktiviteteve të shoqatave prej buxhetit të përgjithshëm ka komuna e Mogilës me 3,14 %, përderisa përqindje më të vogël ka komuna e Makedonski Brodit me 0,04% prej buxhetit të përgjithshëm.

- Në vitin 2013. Përqindje më të madhe për përkrahje të aktiviteteve të shoqatave prej buxhetit të përgjithshëm ka komuna e Mogilës me 2,54 %, përderisa përqindje më të vogël ka komuna e Makedonski Brodit me 0,04% prej buxhetit të përgjithshëm.

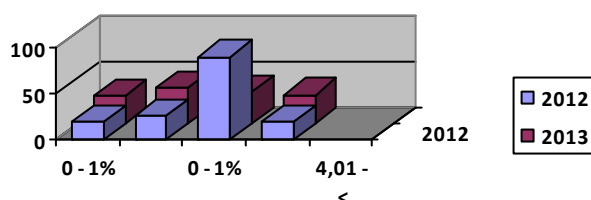
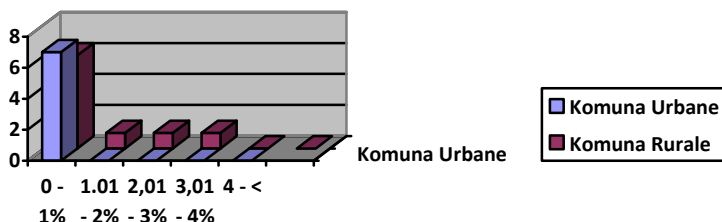

Tabela nr. 2a	0 - 1%	1,01 – 2%	2,01 – 3%	3,01 - 4%	4,01% - <
Komuna Urbane	7				
Komuna Rurale	6	1	1	1	

- Prej komunave urbane, përqindje më të madhe prej buxhetit të komunës të planifikuar për përkrahje të shoqatave ka komuna e Dibrës me 1,22%, përderisa përqindje më të vogël ka komuna e Makedonski Brod me 0,04% prej buxhetit të përgjithshëm komunal.

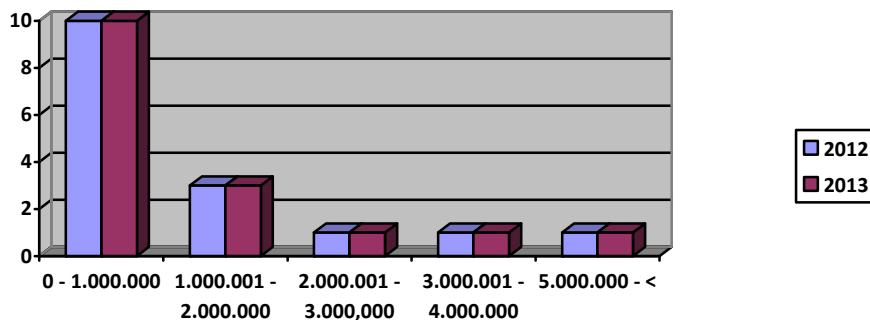
- Prej komunave rurale, përqindje më të madhe prej buxhetit të komunës të planifikuar për përkrahje të shoqatave ka komuna e Mogilës me 3,14%, përderisa përqindje më të vogël kanë komuna e Zajac dhe Drugovo me 0,07% nga buxheti i përgjithshëm komunal.

- Komunitat Vraneshtica dhe Plasnica, nuk planifikojnë përkrahje financiare për shoqatat në buxhetin e komunave. Општините Вранештица и Пласница не планираат финансиска поддршка за здруженија во општинските буџети.

- Nuk egziston ndonjë ndryshim i madh në mes komunave urbane dhe rurale sa i përket përqindjes së mjeteve të planifikuara për përkrahjen e shoqatave prej buxhetit komunal.

- Sa mjete buxhetohen nga kategoria buxhetore për shoqatat (MKD)?

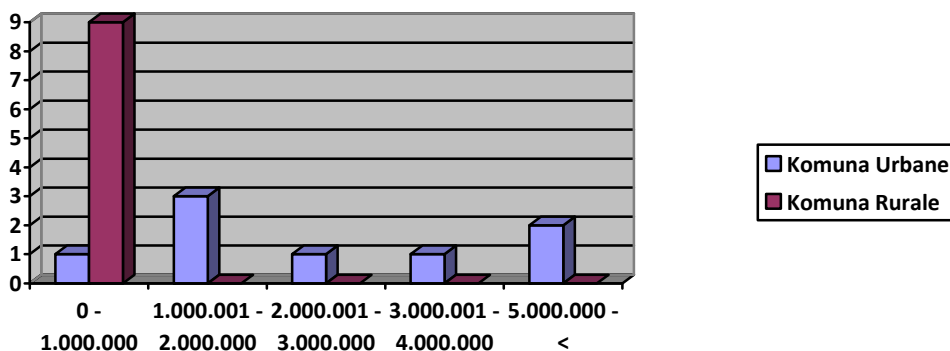
tabela nr.3	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 – 3.000.000	3.000.001 – 4.000.000	5.000.000 - <
2012	10	3	1	1	1
2013	10	3	1	1	1

- Në vitin 2012, më së shumti mjete për përkrahje të shoqatave prej buxhetit të përgjithshëm komunal ka komuna e Strugës – 5 005 000,00 MKD kurse më së paku komuna Qendra e Zhupës– 40 000,00 MKD prej buxhetit të përgjithshëm komunal.

- Në vitin 2013, më së shumti mjete për përkrahje të shoqatave prej buxhetit të përgjithshëm komunal ka komuna e Strugës – 4 813 000,00 MKD, më së paku komuna Drugovo – 30 000,00 MKD nga buxheti I përgjithshëm komunal.

	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 – 3.000.000	3.000.001 – 4.000.000	5.000.000 - <
Komuna Urbane	1	3	1	1	2
Komuna Rurale	9				

- Prej komunave rurale më së shumti mjete për përkrahje të shoqatave prej buxhetit të përgjithshëm komunal ka komuna e Strugës - 5 005 000,00 MKD, më pak komuna Demir Hisar– 100 000,00 MKD prej buxhetit të përgjithshëm komunal.

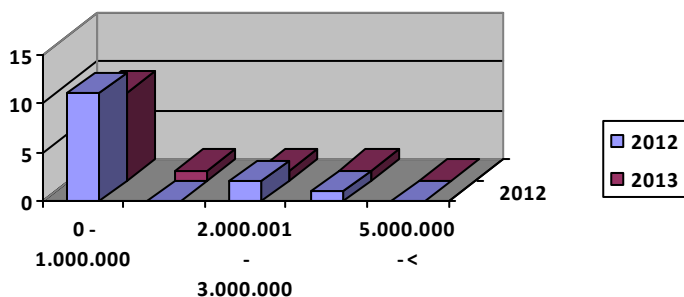
- Prej komunave rurale më së shumti mjete për përkrahje të shoqatave prej buxhetit të përgjithshëm komunal ka komuna e çeshinovo-Obleshevë - 1 170 000,00 00 MKD, më pak komuna Drugovë– 30 000,00 MKD prej buxhetit të përgjithshëm komunal.

- Komuna Vraneshtica dhe Plasnica nuk planifikojnë përkrahje financiare për shoqatat në buxhetin e komunës.

- Në linjën buxhetore për përkrahjen e shoqatave numri më I madh I komunave janë të buxhetuara nga 1.000.000 MKD por interesant është se në këtë kornizë lëvizin 9 komuna rurale dhe një urbane. Korniza buxhetore e komunave urbane është më e madhe sepse njëra prej komunave buxheton më shumë se 5.000.000 mkd.

• **Sa mjete janë harxhuar nga linja buxhetore për shoqatat (MKD)**

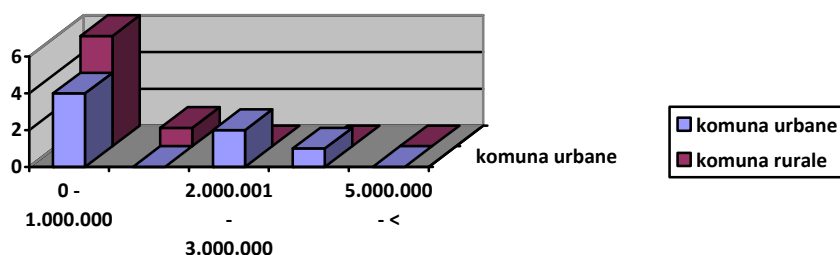
	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 – 3.000.000	3.000.001 – 4.000.000	5.000.000 - <
2012	11		2	1	
2013	9	1	1	1	

- Në vitin 2012, komuna e Strugës ka transferuar më së shumti mjete financiare – 3 729 303,00 MKD prej buxhetit të komunës për përkrahje të shoqatave, kurse më së pakti komuna Qendër Zhupë– 12 000,00 MKD.

- Në vitin 2013 komuna e Strugës ka transferuar më së shumti mjete financiare – 2 515 485,00 MKD prej buxhetit të komunës për përkrahje të shoqatave, kurse më së pakti komuna Shtip – 20 000,00 MKD.

	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 – 3.000.000	3.000.001 – 4.000.000	5.000.000 - <
Komuna urbane	4		2	1	
Komuna rurale	6	1			

- Prej komunave urbane , komuna e Strugës ka transferuar më së shumti mjete financiare – 3 729 303,00 MKD prej buxhetit të komunës për përkrahje të shoqatave, më së paku komuna Shtip – 20 000,00 MKD.

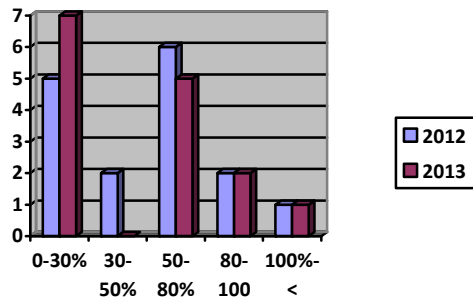
- Prej komunave rurale, komuna e çeshinovo-Obleshevo ka transferuar më së shumti mjete financiare 1 017 000,00 MKD prej buxhetit të komunës për përkrahje të shoqatave, a më së paku Komuna Qendër Zhupë– 12 000,00 MKD.

- Komuna Karbinci, Drugova, Vraneshtica dhe Plasnicë nuk kanë transferuar mjete prej buxhetit komunal për shoqatat.

- Prej linjës buxhetore Transfer tek OJQ prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave në numrin më të madh të komunave janë harxhuar deri në 1.000.000 MKD.

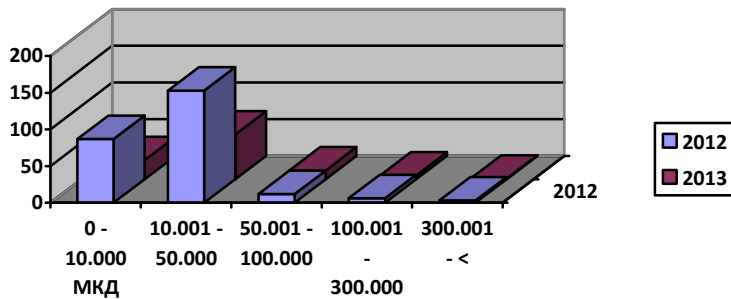
- **Sa përqind prej mjeteve të buxhetuara për përkrahje të shoqatave janë ndarë - transferuar shoqatave?**

	0 - 30%	30,01-50%	50,01– 80%	80,01- 100%	100% - <
2012	5	2	6	2	1
2013	7	0	5	2	1

• Sa është mesatarja e lartësisë së granteve (MKD)?

Tabela nr.6	0-10.000	10.001 – 50.000	50.001-100.000	100.001-300.000	300.001 - <
2012	87	153	12	6	3
2013	26	61	12	5	1

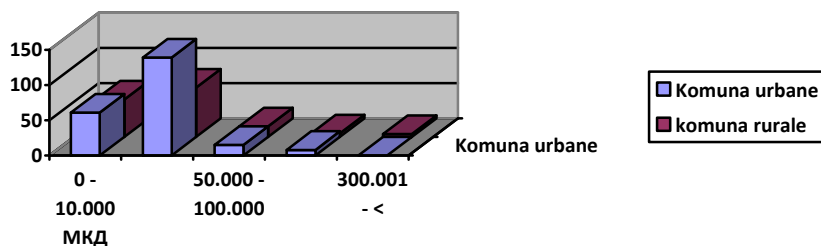
- Në vitin 2012, grantin më të madh të ndarë prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave është 1 125 000,00 MKD nga komuna e Strgës Qendrës për persona me pengesa intelektuale “Poraka Nova”– Struga.

Granti më i vogël i ndarë prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave është 3 000,00 MKD në komunën Novaci për më shumë shoqata për qëllime të ndryshme.

- Në vitin 2013, grantin më të madh të ndarë prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave është 802 000,00 MKD nga komuna çeshinovo-Obleshevo për edukim të fëmijëve të moshës parashkollore.

Granti më i vogël i ndarë prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave është 3 000,00 MKD në komunën Novaci për qëllime të ndryshme.

Tabela nr .6a	0-10.000 MKD	10.001 – 50.000 MKD	50.001–100.000 MKD	100.001–300.000 MKD	300.001 - < MKD
Komuna urbane	61	139	15	8	
Komuna rurale	53	70	15	5	4

- Në komunat rurale, granti më i madh i ndarë prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave është 1 125 000,00 MKD Qendrës për persona me pengesa intelektuale „Poraka Nova“ – Strugë.

Granti më i vogël i ndarë prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave është 4 000,00 MKD në komunën e Strugës për SHQ SHQ „Klubi demokratik“.

- Në komunat rurale, granti më i madh i ndarë prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave është 802 000,00 MKD nga komuna çeshinovo-Obleshevo për edukimin e fëmijëve të moshës parashkollore .

Granti më i vogël i ndarë prej buxhetit komunal për përkrahje të shoqatave është 3 000,00 MKD në komunën Novaci për qëllime të ndryshme.

- Numri më i madh i granteve që janë ndarë janë me lartësi prej 10.000 dhe 50.000 MKD. Komunat rurale ndajnë numër më të vogël të grantve por me shumë më të mëdha.

• **Sfera e veprimit të shoqatave të cilëve u janë ndarë mjete prej buxhetit komunal?**

Tabela nr.7

nr.rend.	Sfera e veprimit	Numri i organizatave
16.	Kulturë dhe art	45
17.	Demokraci dhe të drejtat e njeriut	39
18.	Të tjera	36
19.	sport, hobi, rekreacion	35
20.	Veçori kulturore	30
21.	fëmijë, të rinj, studentë	18
22.	Persona me nevoja të veçanta	17
23.	Organizata profesionale	17
24.	Gra	14
25.	Punë sociale dhe humanitare	12
26.	Mjedisi jetësor	10
27.	Zhvillimi i shoqërisë civile	9
28.	Zhvillim rural	6
29.	Persona të moshuar	4
30.	Arsim dhe shkencë	2

ANNEX 2

1. Të dhëna detale për komunat

- Sa mjete prej buxhetit të komunës janë planifikuar për përkrahje financiare direkte për mbështetjen e shoqatave locale?

Nr.rend.	Komuna	MKD 2012	%	MKD 2013	%
1	Shtip	1 300 000,00	0,21	800 000,00	0,13
2	Karbinci	200 000,00	0,40	200 000,00	0,40
3	Koçan	1 200 000,00	0,52	1 200 000,00	0,52
4	Ceshinovo – Obleshevo	855 000,00	1,08	1.170 000,00	1,33
5	Kërçovë	1 540 000,00	0,29	1 295 000,00	0,18
	Zajas	91 000,00	0,10	70 000,00	0,07
	Oslomej	320 000,00	0,31	360 000,00	0,31
	Drugovo	150 000,00	0,34	30 000,00	0,07
	Vraneshticë	00	00	00	00
6	Pillasnicë	00	00	00	00
7	Makedonski Brod	410 000,00	0,04	485 000,00	0,04
8	Dibër	3 000 000,00	1,20	3 400 000,00	1,22
9	Mavrovë – Rostushë	nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna
10	Qendër zhupë	40 000,00	0,18	45 000,00	0,22
11	Strugë	5 005 000,00	0,90	4 813 000,00	0,80
12	Manastir	3 700 000,00	0,47	4 600 000,00	0,57
13	Mogila	850 000,00	3,14	780 000,00	2,54
14	Novaci	400 000,00	nuk ka të dhëna	400 000,00	nuk ka të dhëna
15	Demir Hisar	100 000,00	0,20	135 000,00	0,30

• Sa mjete prej buxhetit të komunës janë transferuar si mbështetje direkte financiare shoqatave?

Nr.rend.	Komuna	MKD 2012	Numri i shoqatave që kanë fituar mjete	MKD 2013	Numri i shoqatave që kanë fituar mjete
1	Shtip	889 795,00	15	20 000,00	1
2	Karbinci	0	0	0	0
3	Koçan	839 070,00	20	747 304,00	18
4	çeshinovo – Obleshevo	693 000,00	4	1 017 000,00	3
5	Kërçovë	484 847,00	14	760 152,00	13
	Zajas	21 000,00	2	00	00
	Oslomej	146 375,00	4	41 000,00	3
	Drugovo	00	/	00	/
	Vraneshticë	00	/	00	/
6	Pllasnicë	00	/	00	/
7	Makedonski Brod	118 340,00	3	72 000,00	2
8	Dibër	2 300 000,00	12	2 400 000,00	13
9	Mavrovë – Rostushë	nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna
10	Qendër zhupë	12 000,00	1	0	0
11	Strugë	3 729 303,00	26	2 515 485,00	20
12	Manastir	2 749 000,00	130	nuk ka të dhëna	68
13	Mogila	680 000,00	4	625 150,00	5
14	Novaci	310 300,00	29	725 000,00	34
15	Demir Hisar	56 000,00	2	90 000,00	2

• Përqindja e mjeteve të ndara-transferuara për përkrahjen e shoqatave prej mjeteve të buxhetuara

		Planifikimi 2012	Të harxhuara 2012	2012	Planifikimi 2013	Të harxhuara 2013	2013
Nr.rend.	Komuna	MKD 2012	MKD 2012	%	MKD 2013	MKD 2013	%
1	Shtip	1 300 000,00	889 795,00	68,45	800 000,00	20 000,00	2,5
2	Karbinçi	200 000,00	0	00	200 000,00	0	00
3	Koçan	1 200 000,00	839 070,00	69,92	1 200 000,00	747 304,00	62,27
4	çeshinovo – Obleshevo	855 000,00	693 000,00	81,05	1.170 000,00	1 017 000,00	86,92
5	Kërçovë	1 540 000,00	484 847,00	31,48	1 295 000,00	760 152,00	58,69
	Zajas	91 000,00	21 000,00	23,07	70 000,00	00	00
	Oslomej	320 000,00	146 375,00	45,74	360 000,00	41 000,00	11,38
	Drugovo	150 000,00	00	00	30 000,00	00	00
	Vraneshticë	00	00	00	00	00	00
6	Pillasnicë	00	00	00	00	00	00
7	Makedonski Brod	410 000,00	118 340,00	28,86	485 000,00	72 000,00	14,84
8	Dibër	3 000 000,00	2 500 000,00	83,33	3 400 000,00	2 400 000,00	70,58
9	Mavrovë – Rostushë	nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna		nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna	
10	Qendër zhupë	40 000,00	12 000,00	30,00	45 000,00	0	00
11	Strugë	5 005 000,00	3 729 303,00	74,51	4 813 000,00	2 515 485,00	52,26
12	Manastir	3 700 000,00	3 700 000,00	100,00	4 600 000,00	nuk ka të dhëna	nuk ka të dhëna
13	Mogila	850 000,00	680 000,00	80,00	780 000,00	625 150,00	80,15
14	Novaci	400 000,00	310 300,00	77,57	400 000,00	725 000,00	181,25
15	Demir Hisar	100 000,00	56 000,00	56,00	135 000,00	90 000,00	66,66

- **Shkaqe për mos ndarjen e mjeteve për mbështetjen e shoqatave prej buxhetit të komunës.**

Nr.rend.	Komuna	Shkaqe
1	Karbinci	Në teritorin e komunës së karbincit nuk ka shoqata qytetare të cilat veprojnë në mënyrë active , as edhe nuk janë të kyçura në ndonjë project.
2	Oslomej	2012 dhe 2013 – për shkak të mungesës së mjeteve në buxhetin e komunës Oslomej, mjetet e planifikuara nuk janë realizuar.
	Drugovë	2012- Mungesa e mjeteve financiare 2013- Mungesa e mjeteve financiare, para bashkimit me komunën e Kërçovës 09.05.2013
3	Pllasnicë	2012 и 2013 – Për shkak të llogarisë së bllokuar të Komunës Pllasnica nuk ka kryer asnjë ndarje financiare prej buxhetit të saj për shoqatat lokale
4	Makedonski Brod	2012-kërkesa e dërguar prej shoqatës Garut në vitin 2011 e cila pastaj ka pushuar së funksionuari. Për shkak të mungesës së mjeteve financiare mjetet e planifikuara nuk janë realizuar 2013- Për shkak të mungesës së mjeteve, dy shoqatave (Klubi I peshkatarëve sportiv „Klen“ dhe KF „Mirçe Acev“ M. Brod) nuk u janë transfear mjete
5	Qendër Zhupë	Mungesë të mjeteve financiare në atë periudhë.

- **Sa mjete u janë transferuar shoqatave lokale (organizatave qytetare) prej kategorive tjera të buxhetit komunal?**

Nr.rend.	Komuna	MKD në vit	Emir I shoqatave që kanë fituar mjete
1	Kërçove	95 420,00	Asambli „Tanec“ SHKA „Koço RAcin“ Kërçovë Shoqata „Inspaler“Kërçovë Shoqata e personave të verbër Kërçovë
	Oslomej	36 375,00	Shoqata „Skalla Skupi“, Shkup
2	Makedonski Brod	170 340,00	Shoqata e grave „LUNA“, M.Brod SHKA „7 Shtatori“ M. Brod Shoqata lidhja komunale e sporteve shkollore
3	Dibër	200 000,00	Festivali i teatrit shqiptar në MK.
4	Manastir	951 000,00	nuk ka të dhëna

7. Përmbajtja

1. Hyrje.....	3
2. Metodologjia.....	5
3. Analiza	6
4. Bashkëpunimi me Njësitë e Vetqeverisjes Lokale gjatë hulumtimit	8
5. Rekomandime	9
6. Informata plotësuese.....	10
ANNEX 1.....	12
ANNEX 2.....	19
7. Përmbajtja.....	23

ФОНДАЦИЈА
ЗА РАЗВОЈ НА
ПОКАПНАТА
ЗАЕДНИЦА

Analysis of the practices for funds allocation from the municipal budgets to associations in the regions of Shtip, Kichevo, Debar and Bitola

This publication was made possible with support from the American people delivered through the U.S. Agency for International Development (USAID). The contents are the responsibility of the author and do not necessarily reflect the opinion of USAID or the Government of United States of America.

Publication title:

Analysis of the practices for funds allocation from the municipal budgets to associations in the regions of Shtip, Kichevo, Debar and Bitola

Publisher:

Local Community Development Foundation – Shtip

Authors:

Violeta Nicheva Tikveshanska
Elizabeta Risteska
Shuip Marku
Dejan Dodovski

Lecturer:

Violeta Karagunova

English translation:

Biljana Kolarova

Design and print:

Motiv Plus – Shtip

Circulation: 500

Shtip, 2014

1. Introduction

This paper contains the results from the survey for funds allocation from the municipal budgets and usage of these funds by the associations, especially the budget item – Transfer to NGO in the period of 2012 and 2013 in 15 municipalities in the Republic of Macedonia: Shtip, Karbinici, Kochani, Cheshinovo-Obleshevo, Kichevo, (along with the newly added communities of Zajas, Oslomej, Drugovo and Vraneshtica), Plasnica, Makedonski Brod, Debar, Mavrovo-Rostusa, Centar Zupa, Struga, Bitola, Mogila, Novaci and Demir Hisar.

The goal of this analysis is to emphasize the fact that the associations' sustainability and the transparency and accountability in the process of spending public money, should not be left only on the will of the local authorities.

This paper, arguments the shallow approach of the local authorities in the process of planning and allocation of funds to the local associations.

The analysis covers various issues in direction of improving the current situation of the financial and budgetary practices of the Units of Local Government in the process of funds allocation to local associations.

2. Methodology

In the period of January – March 2014, Local Community Development Foundation – Shtip, Centre for sustainable community development – Debar, Centre for community Development – Kichevo and Youth Cultural Centre – Bitola, conducted a survey for determining the current situation of the financial and budgetary practices of the Units of Local Government for funds allocation to local associations in the years of 2012 and 2013 in 15¹² municipalities in Republic of Macedonia: Shtip, Karbinci, Kochani, Cheshinovo-Obleshevo, Kichevo (along with the attached communities of Zajas, Oslomej, Drugovo, Vraneshtica)¹³, Plasnica, Makedonski Brod, Debar, Mavrovo-Rostusha, Centar Zupa, Struga, Bitola, Mogila, Novaci and Demir Hisar.

The selection of the municipalities was made according to basic characteristics of the municipalities: region, size, urban/rural and ethnic background of the population.

In the four regions (Shtip, Kichevo, Debar and Bitola) the survey was conducted by four local coordinators following previously prepared questionnaires with defined questions and developed implementation plan.

The process of data gathering was made through contacts with the Mayors, meetings with representatives from public administration responsible for cooperation with local associations and departments for finance and budget and legal-normative sectors. The data was collected through review of municipal documents (budget and official annual balance sheets) and using the official requests within the Law on free Access to Public Information.

Following the objective of defining the current situation of the financial and budgetary practices of municipalities for funds allocation, as well as determining the challenges in the procedures, the gathered data are directed towards the planned and transferred funds from the budget line – Transfer to NGOs and to the percentage of funds that are planned and actually transfer to associations; the average amount of the transfer funds by grant; procedures for funds allocation (public call, written criteria) associations' mission.

The collected data¹⁴ from the municipalities are distributed to local associations in the four regions (Shtip, Kichevo, Debar and Bitola). The comments, conclusions and recommendations are incorporated in the paper.

¹²Actually 19 municipalities with the attached communities of Zajas, Oslomej, Drugovo and Vraneshtica in the Kichevo region.

¹³ The collected data for the municipalities of Zajas, Oslomej, Drugovo and Vraneshtica are referring to 2012 and January – April 2013, or until their attachment to Kichevo municipality.

¹⁴ Detail information about the municipalities is presented in Annexes 1/2 within this publication.

3. Analysis

According to the presented information in this publication, it is obvious that the Local Governments annually plan to transfer funds from the budget line – Transfer to NGOs from the municipal budget to associations. But, there is a difference between the planned and the real transferred funds to local associations (Table No 5). This shows that the municipalities use this budget line as security and as reserve for covering other costs and within the first change of the budget, this budget line is the first to decrease.

The information, that less than 1% from the annual budget of the municipalities is aimed for support local associations, shows that the interest of the Local Governments to cooperate with associations on important issues directed towards community development, is on low unsatisfying level and the associations are not categorized as important actors and long-term partners in the process of community development by the Units of Local Governments.

It is visible that in 2013, the municipalities transferred fewer funds on associations, than in 2012 (Table No 4). This relates to the Local Elections 2013, or the change in the elected municipal councilors and Mayors who don't see the support and cooperation with associations as priority and challenge to increase the budget line – Transfer to NGOs and strengthening the cooperation with the community civil sector.

The information that the average amount of grant to associations is between 10 000,00 and 50 000,00 MKD (Table No 6), shows that the Local Governments support short term associations' projects or specific event or actions. The Units of Local Government don't have strategic goal for long term cooperation with the civil sector.

Associations that work in the areas of culture and art, are the biggest beneficiaries of municipal funds, second are the associations working in the field of democracy and human rights and third big amount transferred to associations from municipal budgets is for covering operational costs to local associations (Table No 7). Only four municipalities made transfer to associations from different budget lines from the municipal budget. The total amount (in 2012 and 2013) is 502 135,00 MKD. But, there is not even one Local Government that made transfer of responsibilities from municipality to associations. Although most municipalities allocate funds to associations from the budget line – Transfer to NGOs for covering operational costs to local associations with specific objectives and tasks, yet, there is no sign for developing methodology for transfer of responsibilities.

Related to the procedures and incorporated mechanisms for allocating municipal funds for support to associations, from 19¹⁵ municipalities, only 6 municipalities allocate funds through open call (Table No 1). The rest of the municipalities operate on the principle of requests made by the local associations and City Council decision, with no developed criteria for allocating. The information that only 7 municipalities have developed criteria for fund allocation shows that this process is generally not transparent. At the same time, the information shows that in 4 municipalities, the associations that received funds from the municipal budget don't have the formal obligation to report on expenditure about these funds. This concludes that the good practices for increasing the transparency and accountability

¹⁵ Shtip, Karbinci, Cheshinovo-Obleshevo, Kichevo (along with Zajas, Oslomej, Drugovo and Vraneshtica), Plasnica, Makedonski Brod, Debar, Mavrovo-Rostusha, Centar Zupa, Struga, Bitola, Mogila, Novaci and Demir Hisar.

of the local authorities for allocating municipal funds are not adopted in more than the half of municipalities that are included in the analysis.

The differences between the work and practices among different municipalities show lack of unique, strategic, planned approach towards development and sustainability of local associations by the local authorities.

According to data, significant part of the budget line – Transfer to NGO from the municipal budget is transferred to local sport clubs. This way, the public gets wrong impression about the amount of money really transfers to associations, which is smaller than the amount of funds that Local Government transfers to support sports clubs.

Related to the difference among urban or rural communities, beside that that the rural municipalities support smaller number of grants, but with higher amount of money for the grants, there are no visible differences in the percentage of transferred funds for support to associations, or differences in the allocation procedures.

The comments and reactions of the associations from the four regions (Shtip, Bitola, Kichevo and Debar) for the presented data are generally directed towards the amount of the budget line – Transfer to NGOs from the municipal budget, especially because of the fact that this budget line is decreased in most municipalities in 2013. The associations conclude that the local authorities are not interested in creating long term, effective cooperation with the civil sector and that's way the budget line is decreased.

Another note from the associations is that in some municipalities, several associations are in more close to the local authorities than other; these associations are also labeled as associations with political affirmation. This related to the not transparent process of funds allocation from the municipal budgets, represents a serious challenge in the process of spending citizens' money by the local authorities.

The associations reacted on the budget line – Transfer to NGOs from the municipal budgets in direction that this amount is presented in total and covers funds for support to sports clubs and other expenditures, which creates a wrong picture of the total amount planned for support associations. In some municipalities¹⁶, this budget line is divided and clearly represented the total amount planned for support to associations and other budget items for other goals.

The associations comment on the usage of knowledge, experience and expertise of the members of associations, which are not in full, or not at all used by the local authorities in all sectors and departments. Although some associations have signed Memorandum for cooperation with the Local Governments, still the representatives from the local institutions, municipal councils and Mayors are not exploring the associations' resources.

¹⁶ Kichevo, Zajas, Oslomej, Drugovo, Makedonski Brod.

4. Cooperation with the Units of Local Government in the process of the survey

- The process of data collection needed for the analysis in the Kichevo region was realized within open and quality cooperation with representatives from all municipalities (Kichevo, Zajas, Oslomej, Drugovo, Vranteshtica, Plasnica and Makedonski Brod).

- In the Shtip region, the process of data collection was realized within open and quality cooperation with representatives from municipality of Karbinci, Cheshinovo-Obleshevo and Kochani. In Shtip municipality, besides all efforts to obtain the needed information through meetings, documentation review and phone calls, at the end a request, using the Free Access to Information Law was sent and only than the information was received.

- The process of gathering information in the Debar region was made within open and quality cooperation with the municipality of Centar Zupa and Struga. In the municipality of Debar there was partial cooperation, the received information were incomplete.

Representatives from the Municipality of Mavrovo - Rostuse did not cooperate and did not submit the required data.

- In Bitola region, the process of gathering information needed for the analysis was made within open and quality cooperation with representatives from the municipality of Novaci and Demir Hisar. In municipality of Mogila, requests using the Law on Free Access to information were sent and only than the needed information were received. The process of obtaining the needed data in municipality of Bitola was realized with some challenges. Although, the request using the Free Access to Information Law was used, the received information, for the year of 2013 was incomplete. The municipality stated that the reason for not sending the information is that the Report on financial support to association in Bitola municipality is in its preoperational phase and not yet adopted by the City Council. The response from the municipality states that it will be published after its adoption which was to today practice in Bitola municipality.

5. Recommendations

21. To increase the amount of the budget line – Transfer to NGOs related to the total amount of municipal budgets as a necessary step for improving the cooperation among local authorities and associations. At least 1% of the total amount of the municipal budget to be planned for support to associations.
22. In the process of budget planning, especially for the budget line – Transfer to NGOs within the municipal budgets, consultative meetings with representatives from associations to be held.
23. Incorporating program for financing associations with clearly determined priorities by the local authorities.
24. Delineation of the funds intended for associations from the municipal funds from the funds intended for the support local sport clubs. The budget line – Transfer to NGOs to be cleared from other funds.
25. Developing clear methodology for funds allocation from the municipal budget for support to associations. Developing criteria and procedures for improving the practices for funds allocation from the municipal budget to associations.
26. Preparing set of rules for financing associations by the local authorities with clear criteria for developing project ideas (including the needed documentation, application forms, and clear procedure for reporting).
 - This will lead to increasing the associations' sustainability, improve the long term process of evaluation, monitoring and reporting for the implemented projects and activities and secure increased transparency and accountability in the process of spending public money, as well as improved functionality of the municipalities.
27. The municipalities should announce public call for requesting applications (project ideas, program activities, initiatives and joint actions) for supporting associations from the municipal budget.
28. Representatives from associations should be included in the work of the Commission for allocation of funds for associations from municipal budgets.
29. Developing methodology for transfer of responsibilities from the Units of Local Government to associations.
30. It is necessary for the municipalities to have established and regularly updated database for all associations that work in the municipalities.

6. Additional information

- Sample from the questionnaires used in gathering information for the survey
- Annexes 1 and 2 – Detail information about the municipalities

Questionnaire for the Unites of Local Government

Municipality _____ Manager of sector/department: _____ Questionnaire was filled by: _____ Contact: Phone: _____, E-mail: _____

1. Does the municipality plan to financially support associations from the municipal budget?

Yes No

2. How much funds from the municipal budget are planned for direct financial support to associations?

Year	Annually MKD	% from the annual municipal budget
2012		
2013		

3. How much funds from the municipal budget are transferred to direct financial support to associations?

Year	Annually MKD	Number of associations that received financial support
2012		
2013		

3 a) If none explain the reason.

4. How much funds are transferred to associations from different budget lines?

Year	Annually MKD	Name of the associations that received funds
2012		
2013		

4 a) If none explain the reason.

5. Names of the associations that received financial support.

Year	Name of the association	Name of the project/activity	MKD
2012			
2013			

6. Are the funds intended to associations allocated through public call?

Yes No

7. Does the municipality have written criteria for funds allocation to associations?

Yes No

8. Do associations that received financial support from municipal budgets, have the obligations to send reports to municipalities?

Yes No

If the answer is YES

9. How many times during the realization period do they have to send reports?

ANNEX 1

1. Methods of allocation of municipal budgets to support associations and foundations

Table No. 1

Shtip	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are allocated through Public Call with developed criteria for allocation. The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit final narrative and financial report after the implementation of the project activities.
Karbinci	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are allocated through Public Call without developed criteria for allocation. But, because of the non-existence of active associations on the territory of the municipality, the funds are not allocated.
Kochani	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are allocated through Public Call with developed criteria for allocation. The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit final narrative and financial report after the implementation of the project activities.
Cheshinovo-Obleshevo	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are allocated through Public Call with developed criteria for allocation. The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit annual narrative and financial report.
Kichevo (Zajas, Oslomej, Drugovo, Vraneshtica)	The municipalities of Kichevo, Zajas, Oslomej and Drugovo, annually plan financial support to associations from the municipal budget. The funds are not allocated through Public Call, nor have developed criteria. Municipality of Vraneshtica doesn't plan or transfer funds for associations' support from the municipal budget. In municipality of Zajas, the funds are allocated through Set of Rules and the associations have to submit final report. In municipality of Kichevo, in 2012, the requests for financial support to associations were reviewed and recommended for funding by the Commission for finances and budget. In 2013, following the Set of Rules, the Mayor recommends to the City Council how much and to which associations funds should be transferred. The funds are allocated through associations' request for financial support.
Plasnica	The municipality doesn't plan financial support to associations.
Makedonski Brod	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are not allocated through Public Call, or through developed criteria. The Mayor is validated by the City Council to decide on all requests sent from legal and individuals (with small financial construction). The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit final narrative and financial report after the implementation of the project activities, but the associations don't fulfill this obligation.
Debar	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are not allocated through Public Call, but with developed criteria for allocation. The associations that have received funds from the municipal budget don't have the obligation to submit reports.

Mavrovo-Rostushe	No information.
Centar Zupa	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are not allocated through Public Call, but through developed criteria for allocation. The associations that have received funds from the municipal budget don't have the obligation to submit reports.
Struga	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are allocated through Public Call with developed criteria for allocation. The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit final narrative and financial report after the implementation of the project activities.
Bitola	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are allocated through Public Call through developed criteria for allocation. The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit final narrative and financial report after the implementation of the project activities.
Mogila	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are not allocated through Public Call, but through developed criteria for allocation. The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit annual narrative and financial report.
Novaci	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are not allocated through Public Call, or through developed criteria. The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit annual narrative and financial report.
Demir Hisar	The municipality annually plans financial support to associations from the municipal budget. The funds are not allocated through Public Call, or through developed criteria. The associations that have received funds from the municipal budget have the obligation to submit narrative and financial report after the project activities implementation.

2. Quantitative data from the survey

- **What percentage of the total municipal budget is planned for activities of associations?**

Table No 2	0 - 1%	1,01 – 2%	2,01 – 3%	3,01 - 4%	4,01% - <
2012	13	1		1	
2013	13	1	1		

- In 2012, the biggest percentage of the total budget planned for association support is in municipality of Mogila with 3,14%; and least, municipality of Makedonski Brod with 0,04% from the total municipal budget.

- In 2013, the biggest percentage of the total budget planned for association support is in municipality of Mogila with 2,54%; and least, municipality of Makedonski Brod with 0,04% from the total municipal budget.

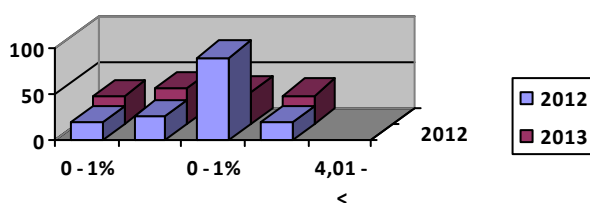
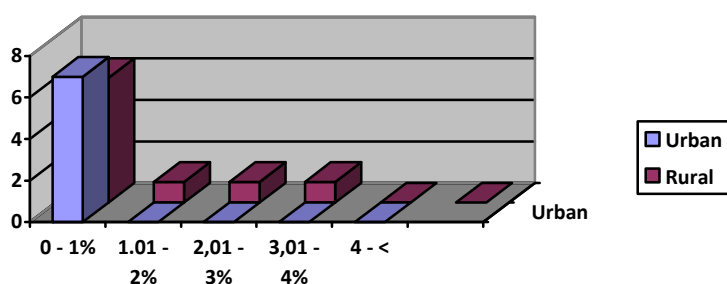

Table No 2 a)	0 - 1%	1,01 – 2%	2,01 – 3%	3,01 - 4%	4,01% - <
Urban	7				
Rural	6	1	1	1	

- From the urban municipalities, the biggest percentage of the total budget planned for association support is in municipality of Debar with 1,22%; and least, municipality of Makedonski Brod with 0,04% from the total municipal budget.

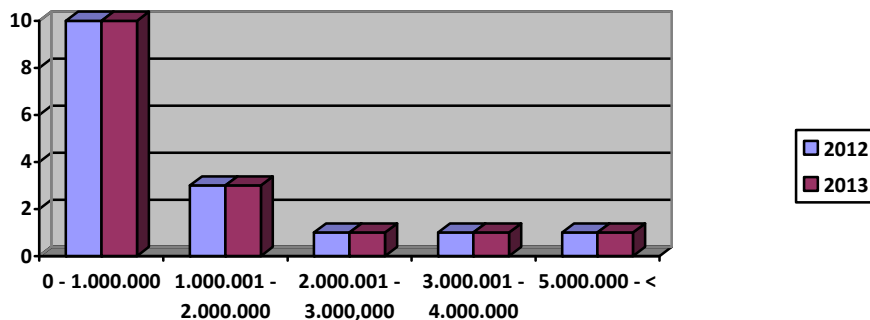
- From the rural municipalities, the biggest percentage of the total budget planned for association support is in municipality of Mogila with 3,14%; and least, municipalities of Zajas and Drugovo with 0,07% from the total municipal budget.

- The municipalities of Vraneshtica and Plasnica don't plan financial support to associations from the municipal budgets.

- There is no visible difference between rural and urban municipalities related to the percentage of planned funds for associations' support.

- **How much finances are planned in the budget line – Transfer to NGOs from the municipal budgets (MKD)?**

Table No 3	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 – 3.000.000	3.000.001 – 4.000.000	5.000.000 - <
2012	10	3	1	1	1
2013	10	3	1	1	1

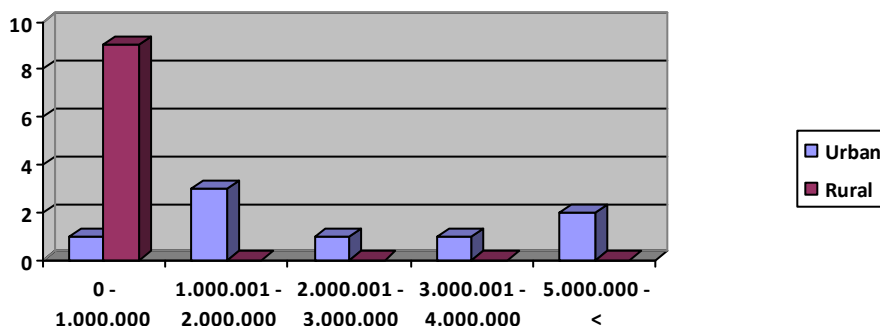

- In 2012, municipality of Struga planned 5 005 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the biggest amount planned from the rest of municipalities in the survey. Municipality of Centar Zupa planned 40 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the smallest amount planned from the rest of municipalities in the survey.

- In 2013, municipality of Struga planned 4 813 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the biggest amount planned from the rest of municipalities in the survey.

Municipality of Drugovo planned 30 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the smallest amount planned from the rest of municipalities in the survey.

	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 - 3.000.000	3.000.001 - 4.000.000	5.000.000 - <
Urban	1	3	1	1	2
Rural	9				

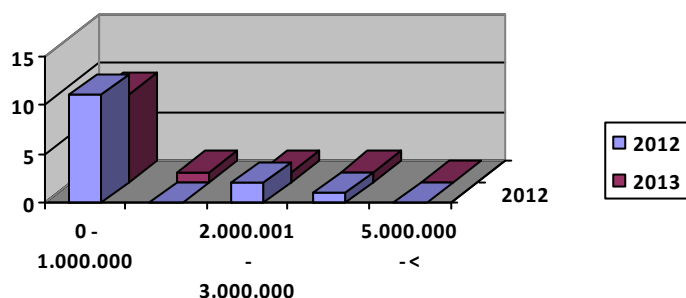
From the urban municipalities, municipality of Struga planned 5 005 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the biggest amount planned from the rest of municipalities in the survey. Municipality of Demir Hisar planned 100 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the smallest amount planned from the rest of municipalities in the survey.

- From the rural municipalities, municipality of Cheshinovo-Obleshevo planned 1 170 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the biggest amount planned from the rest of municipalities in the survey. Municipality of Drugovo planned 30 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the smallest amount planned from the rest of municipalities in the survey.

- The municipalities of Vraneshtica and Plasnica don't plan financial support for associations from the municipal budgets.

• **How much funds are transfer to associations from the municipal funds (MKD)?**

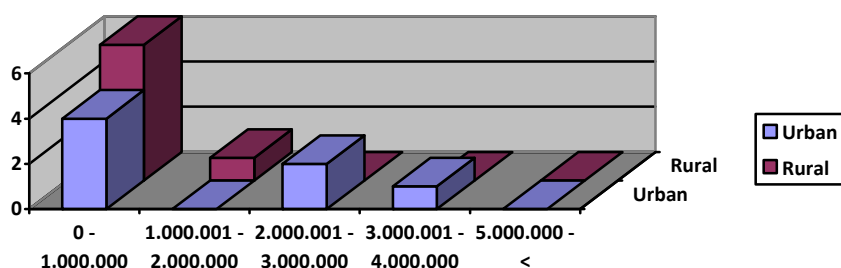
Table No 4	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 - 3.000.000	3.000.001 - 4.000.000	5.000.000 - <
2012	11		2	1	
2013	9	1	1	1	

- In 2012, municipality of Struga transferred 3 729 303,00 MKD, which is the biggest amount transferred to associations from the rest of municipalities in the survey. Municipality of Centar Zupa transferred 12 000,00 MKD which is the smallest amount transferred to associations from the rest of municipalities in the survey.

- In 2013, municipality of Struga transferred 2 515 485,00,00 MKD, which is the biggest amount transferred to associations from the rest of municipalities in the survey. Municipality of Shtip transferred 20 000,00 MKD which is the smallest amount transferred to associations from the rest of municipalities in the survey.

Table No 4 a)	0-1.000.000	1.000.001-2.000.000	2.000.001 - 3.000.000	3.000.001 - 4.000.000	5.000.000 - <
Урбани општини	4		2	1	
Рурални општини	6	1			

- From the urban municipalities, Struga transferred 3 729,00 MKD, which is the biggest amount transferred to associations from the rest of municipalities in the survey. Municipality of Shtip transferred 20 000,00 MKD, which is the smallest amount transferred to associations from the rest of municipalities in the survey.

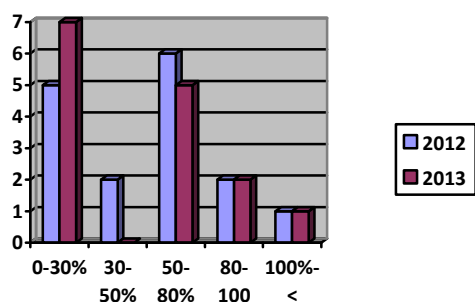
- From the rural municipalities, municipality of Cheshinovo-Obleshevo transferred 1 170 000,00 MKD for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the biggest amount transferred from the rest of municipalities in the survey. Municipality of Centar Zupa transferred 12 000,00 MKD, for financial support to associations from the total amount of the municipal budget, which is the smallest amount transferred from the rest of municipalities in the survey.

- The municipalities of Karbinci, Drugovo, Vraneshtica and Plasnica didn't transfer any funds from the municipal budgets for associations' support.

- The biggest amount transferred from the budget line – Transfer to NGO from the municipal budgets is 1 000 000,00 MKD.

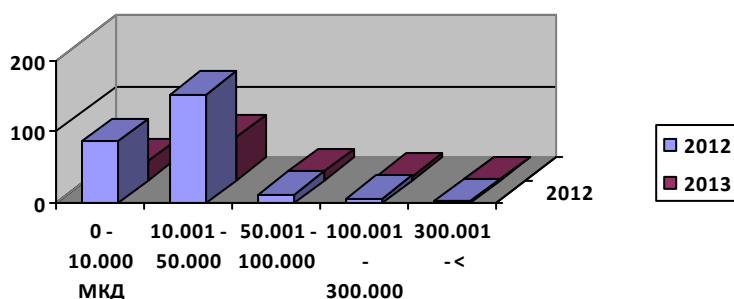
- **What percentage from the budgeted funds aimed at associations' support are transferred to associations?**

Table No. 5	0 - 30%	30,01-50%	50,01– 80%	80,01- 100%	100% - <
2012	5	2	6	2	1
2013	7	0	5	2	1

- **What is the average amount of the allocated funds by grant (MKD)?**

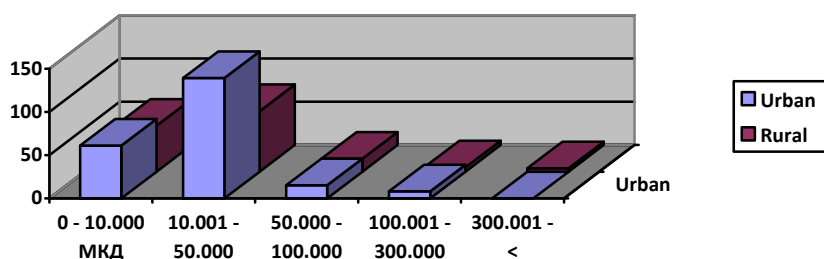
Table No. 6	0-10.000	10.001 – 50.000	50.001-100.000	100.001-300.000	300.001 - <
2012	87	153	12	6	3
2013	26	61	12	5	1

- In 2012, the largest amount of fund for grant to association was transferred by the municipality of Struga, 1 125 000, MKD to the Center for Persons with Intellectual Disabilities "Nova poraka" - Struga. The smallest amount of fund for grant to association was transferred by the municipality of Novaci, 3 000,00 MKD to various associations with different objectives.

- In 2013, the largest amount of fund for grant to association was transferred by the municipality of Cheshinovo – Obleshevo, 802 000,00 MKD for the purpose of education for children. The smallest amount of fund for grant to association was transferred by the municipality of Novaci, 3 000,00 MKD to various associations with different objectives.

Table No. 6a	0-10.000 MKD	10.001 – 50.000 MKD	50.001–100.000 MKD	100.001–300.000 MKD	300.001 - < MKD
Urban	61	139	15	8	
Rural	53	70	15	5	4

- In the urban municipalities the largest amount of fund for grant to association was transferred by the municipality of Struga, 1 125 000, MKD to the Center for Persons with Intellectual Disabilities "Nova poraka" - Struga. The smallest amount of fund for grant to association was transferred by the municipality of Struga, 4 000,00 MKD to association "Demokratki klub".

- In the rural municipalities the largest amount of fund for grant to association was transferred by the municipality of Cheshinovo-Obleshevo, 802 000,00 MKD for the purpose of education for children. The smallest amount of fund for grant to association was transferred by the municipality of Novaci, 3 000,00 MKD for different objectives.

- Most grants are awarded in between 10 000,00 and 50 000,00 MKD. Rural municipalities awarded fewer grants, but with large amount.

- **Working area of associations that received municipal financial support:**

Table No. 7

No	Област на делување	Number of associations
31.	Culture and art	45
32.	Democracy and human rights	39
33.	Other	36
34.	Sport, hobby, recreation	35
35.	Cultural differences	30
36.	Children, youth, students	18
37.	People with disabilities	17
38.	Professional organizations	17
39.	Gender issues	14
40.	Social and humanitarian work	12
41.	Ecology	10
42.	Civil society development	9
43.	Rural development	6
44.	Old people	4
45.	Education and science	2

ANNEX 2

1. Detail information about the municipalities

- How much funds from the municipal budget are planned for financial support of associations?

No.	Municipality	MKD 2012	%	MKD 2013	%
1	Shtip	1 300 000,00	0,21	800 000,00	0,13
2	Karbinci	200 000,00	0,40	200 000,00	0,40
3	Kochani	1 200 000,00	0,52	1 200 000,00	0,52
4	Cheshinovo - Obleshevo	855 000,00	1,08	1.170 000,00	1,33
5	Kichevo	1 540 000,00	0,29	1 295 000,00	0,18
	Zajas	91 000,00	0,10	70 000,00	0,07
	Oslomej	320 000,00	0,31	360 000,00	0,31
	Drugovo	150 000,00	0,34	30 000,00	0,07
	Vraneshtica	00	00	00	00
6	Plasnica	00	00	00	00
7	Makedonski Brod	410 000,00	0,04	485 000,00	0,04
8	Debar	3 000 000,00	1,20	3 400 000,00	1,22
9	Mavrovo- Rostushe	/	/	/	/
10	Centar Zupa	40 000,00	0,18	45 000,00	0,22
11	Struga	5 005 000,00	0,90	4 813 000,00	0,80
12	Bitola	3 700 000,00	0,47	4 600 000,00	0,57
13	Mogila	850 000,00	3,14	780 000,00	2,54
14	Novaci	400 000,00	/	400 000,00	/
15	Demir Hisar	100 000,00	0,20	135 000,00	0,30

- How much funds from the municipal budget is transferred for direct support to associations?

No.	Municipality	MKD 2012	Number of associations that received support	MKD 2013	Number of associations that received support
1	Shtip	889 795,00	15	20 000,00	1
2	Karbinci	0	0	0	0
3	Kochani	839 070,00	20	747 304,00	18
4	Cheshinovo - Obleshevo	693 000,00	4	1 017 000,00	3
5	Kichevo	484 847,00	14	760 152,00	13
	Zajas	21 000,00	2	00	00
	Oslomej	146 375,00	4	41 000,00	3
	Drugovo	00	/	00	/
	Vraneshtica	00	/	00	/
6	Plasnica	00	/	00	/
7	Makedonski Brod	118 340,00	3	72 000,00	2
8	Debar	2 300 000,00	12	2 400 000,00	13
9	Mavrovo- Rostushe	/	/	/	/
10	Centar Zupa	12 000,00	1	0	0
11	Struga	3 729 303,00	26	2 515 485,00	20
12	Bitola	2 749 000,00	130	Нема податоци	68
13	Mogila	680 000,00	4	625 150,00	5
14	Novaci	310 300,00	29	725 000,00	34
15	Demir Hisar	56 000,00	2	90 000,00	2

• Percentage of transferred funds for financial support to associations from the planned municipal budgets.

		Planned 2012	Transferred 2012	2012	Planned 2013	Transferred 2013	2013
No.	Municipality	MKD 2012	MKD 2012	%	MKD 2013	MKD 2013	%
1	Shtip	1 300 000,00	889 795,00	68,45	800 000,00	20 000,00	2,5
2	Karbinci	200 000,00	0	00	200 000,00	0	00
3	Kochani	1 200 000,00	839 070,00	69,92	1 200 000,00	747 304,00	62,27
4	Cheshinovo - Obleshevo	855 000,00	693 000,00	81,05	1.170 000,00	1 017 000,00	86,92
5	Kichevo	1 540 000,00	484 847,00	31,48	1 295 000,00	760 152,00	58,69
	Zajas	91 000,00	21 000,00	23,07	70 000,00	00	00
	Oslomej	320 000,00	146 375,00	45,74	360 000,00	41 000,00	11,38
	Drugovo	150 000,00	00	00	30 000,00	00	00
	Vraneshtica	00	00	00	00	00	00
6	Plasnica	00	00	00	00	00	00
7	Makedonski Brod	410 000,00	118 340,00	28,86	485 000,00	72 000,00	14,84
8	Debar	3 000 000,00	2 500 000,00	83,33	3 400 000,00	2 400 000,00	70,58
9	Mavrovo-Rostushe	/	/	/	/	/	/
10	Centar Zupa	40 000,00	12 000,00	30,00	45 000,00	0	00
11	Struga	5 005 000,00	3 729 303,00	74,51	4 813 000,00	2 515 485,00	52,26
12	Bitola	3 700 000,00	3 700 000,00	100,00	4 600 000,00	Нема податоци	Нема податоци
13	Mogila	850 000,00	680 000,00	80,00	780 000,00	625 150,00	80,15
14	Novaci	400 000,00	310 300,00	77,57	400 000,00	725 000,00	181,25
15	Demir Hisar	100 000,00	56 000,00	56,00	135 000,00	90 000,00	66,66

- Reasons for NOT allocated funds from municipal budgets to associations.

No.	Municipality	Reasons
1	Karbinci	On the territory of Karbinci municipality there are no active associations that work on any local project activities.
2	Oslomej	Lack of finances in the municipal budget.
	Drugovo	2012- Lack of finances in the municipal budget. 2013- Lack of finances in the municipal budget, before attaching to Kichevo municipality (09.05.2013).
3	Plasnica	Due to a blocked account Plasnica municipality, has not made any allocation of funds from its budget to associations.
4	Makedonski Brod	2012 – Association “Garut” in 2011 applied for financial support, but then ceased to function. Because of lack of finances in the municipal budget, the planned allocations were not realized. 2013- Because of lack of finances in the municipal budget, two associations that applied for financial support (Sports Fishing Club “Klen” and Football club “Mirche Acev” were not transferred any funds.
5	Centar Zupa	Lack of finances in that period.

- How much funds are transferred to associations from other budget lines from municipal budgets?

No.	Municipality	MKD Annually	Name of the associations that received funding
1	Kichevo	95 420,00	Ensemble "Tanec" KUD "Kocho Racin" Kichevo Association "Inspaer" Kichevo Association of blind people Kichevo
	Oslomej	36 375,00	Association "Skala Skupi" - Skopje
2	Makedonski Brod	170 340,00	Women's association "Luna" M. Brod KUD "7 Septemvri" M. Brod Municipal Alliance for School Sports
3	Debar	200 000,00	Festival of the Albanian theatre in Macedonia
4	Bitola	951 000,00	/

7. Contents

1. Introduction	48
2. Methodology.....	49
3. Analysis.....	50
4. Cooperation with the Units of Local Government in the process of the survey.....	52
5. Recommendations	53
6. Additional information.....	54
ANNEX 1.....	56
ANNEX 2.....	63
7. Contents.....	67